

AZ ORSZÁGOS BÍRÓSÁGI HIVATAL ELNÖKÉNEK BESZÁMOLÓJA

2023. I. FÉLÉV

AZ ORSZÁGOS
BÍRÓSÁGI
HIVATAL
ELNÖKÉNEK
BESZÁMOLÓJA

2023. I. FÉLÉV

ORSZÁGOS BÍRÓSÁGI HIVATAL

Előszó

Tisztelt Olvasó!

A bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (a továbbiakban: Bszi.) 76. § (8) bekezdésének c) pontja szerint az Országos Bírósági Hivatal elnöke a tájékoztatással kapcsolatos feladatkörében évente beszámol a bíróságok általános helyzetéről és a bíróságok igazgatási tevékenységéről az Országgyűlésnek, továbbá az éves beszámolók között egy alkalommal az Országgyűlés igazságügygel foglalkozó bizottságának.

2023. I. félévében a bíróságok több ügyet fejeztek be, mint amennyi a bíróságokra érkezett, így az ügyhátralék 2022. év végéhez viszonyítva másfélezerrel mérséklődött. Kiemelendő, hogy a befejezések száma valamennyi ítélkezési szinten szinte elérte vagy meghaladta az érkezésszámot.

A fontosabb ügyforgalmi mutatók tekintetében továbbra is jól teljesítenek a bíróságok: a perek döntő többsége (90,1%-a) az adott ítélkezési szintre érkezéstől számított egy éven belül, illetve az ítélőtáblákon hat hónapon belül befejeződött, míg járásbírói szinten civilisztikai ügyszakban az ügydöntő határozatok 93,3%-a első fokon jogerőre emelkedett. A digitális megoldások térnyerése mind az ítélkezés, mind az igazgatás körében folyamatos. A tárgyidőszakban további eszközbeszerzésekkel támogattuk a bírósági digitalizációt és külön kiemelést érdemel, hogy távmeghallgatások száma 2020 óta e félévben volt a második legmagasabb.

A korábbi beszámolási időszakokra is jellemző volt, hogy – elsősorban a pandémiás helyzet következtében – a képzések egyre inkább az online térben zajlottak. A járványhelyzet mérséklődésével lehetőség nyílt a személyes jelenléttel és az online zajló képzések előnyeinek ötvözésére: számos oktatási eseményt bonyolítottunk „hibrid” formában, ahol a kis létszámú személyes képzést nagy létszámú online képzés egészítette ki.

A bíróságok Alaptörvényben írt kötelezettsége az igazságszolgáltatás, mely során a magas szakmai színvonal, az időszerűség és pártatlanság mindenkor alapvető jelentőségű. Az Országos Bírósági Hivatal e cél megvalósulását az ítélkező munka ellátásához szükséges feltételek magas szintű biztosításával tudja támogatni.

dr. Senyei György

az Országos Bírósági Hivatal elnöke

I. rész – Az ítélkezés hatékonysága

1. Ügyforgalom

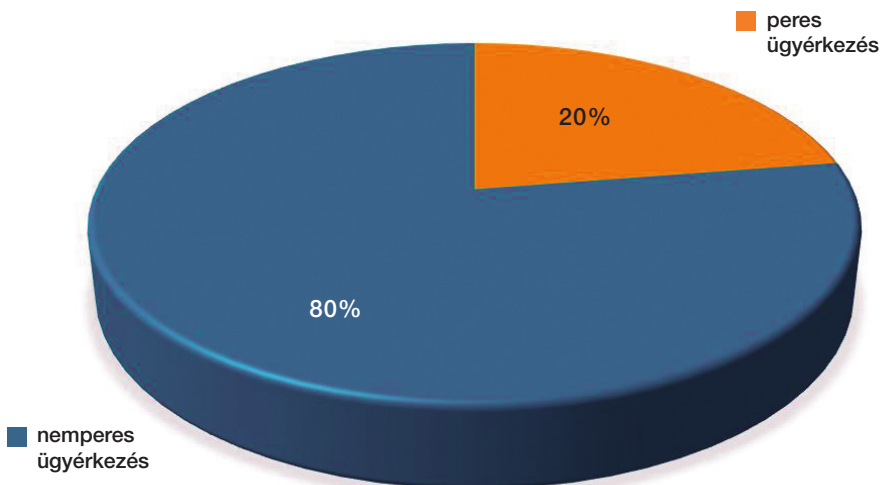
1.1. Módszertan

Az elemzésben megjelenített adatok forrásai – a korábbi évekhez hasonlóan – az Országos Statisztikai Adatgyűjtési Program (OSAP) keretében előállított és közzétett kérdőívek. Az alkalmazott módszertan nem változott a korábbi félév beszámolójához képest.

1.2. Ügyérkezés

2023. I. félévben 620.948 ügy érkezett a bíróságokra, 5%-kal több, mint az előző év ugyanezen időszakában. Az érkezés a járásbíróságokon, törvényszék első fokon és az ítélőtáblai szinten egyaránt emelkedett, míg törvényszék másodfokon szinten maradt.

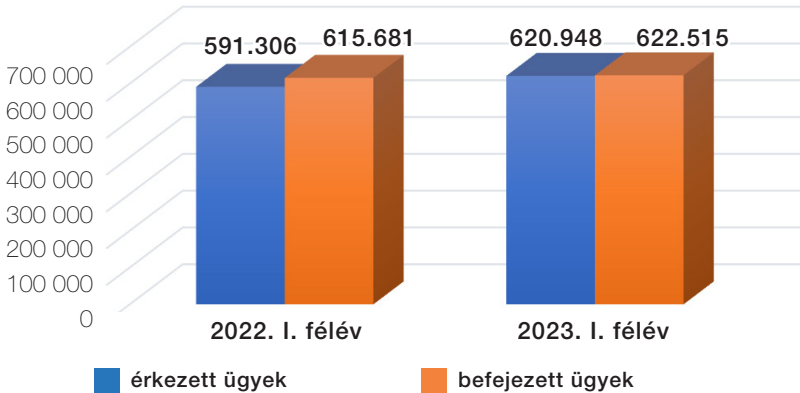
Peres és nemperes ügyérkezés – 2023. I. félév

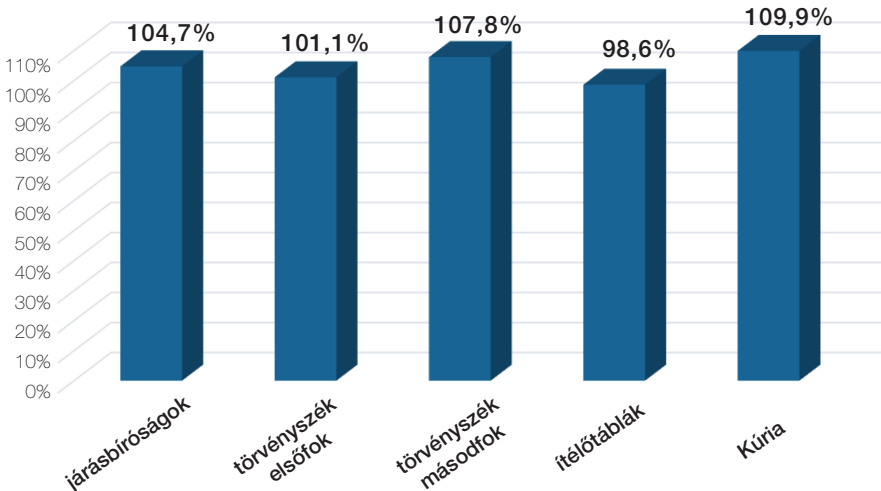
1.3. Ügybefejezés

2023. I. félévben 622.515 ügyet fejeztek be a bíróságokon, ez 1,1%-kal több, mint 2022. I. félévben. A befejezések összmenyisége törvényszék első fokon minimálisan alatta maradt az érkezésekének, illetve az ítélőtáblán szinte megegyezett azzal; a többi szinten pedig meghaladta azt.

Ügyérkezés és ügybefejezés

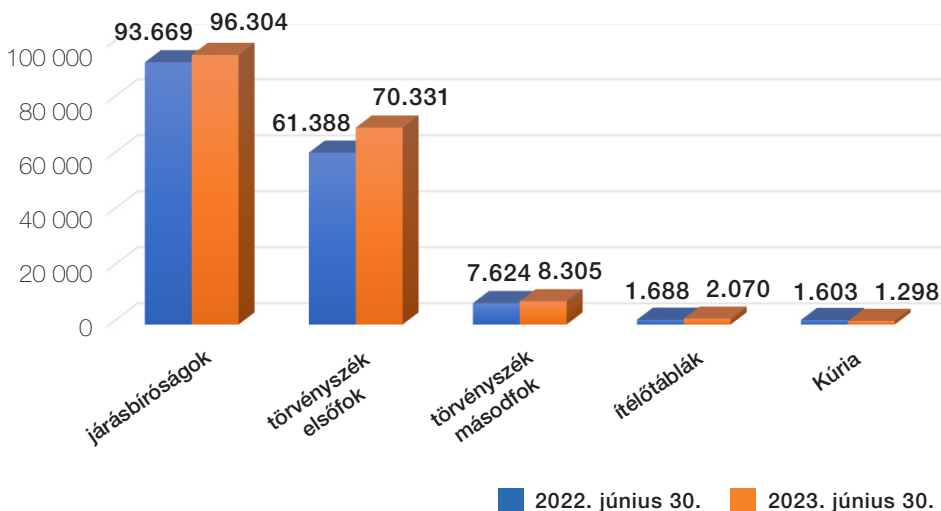
A befejezett-érkezett peres ügyek aránya 2023. I. félév

1.4. Folyamatban maradt ügyek

2023. június 30. napján országosan 178.308 ügy volt folyamatban, 7,4%-kal több, mint egy évvel korábban. A járásbírósi szinten, törvényszék első és másodfokon, illetve az ítélőtáblákon egyaránt nőtt a folyamatban lévő ügyek száma. Az országos szinten tapasztalható emelkedés mind a peres, mind a nemperes ügyek esetén realizálódott (1,1%-kal, illetve 12,8%-kal több ügy).

A folyamatban maradt ügyek alakulása bírósági szintenként

1.5. A központi régió

A központi régió magában foglalja a Fővárosi Ítélőtáblát, a Fővárosi Törvényszéket és a Budapest Környéki Törvényszéket, valamint az utóbbiak illetékességi területén működő járásbírókat és kerületi bíróságokat.

A törvényszékekre és járásbírókokra érkezett ügyek 40,2%-a a központi régió törvényszékeire koncentrálódott: 173,5 ezer ügy érkezett a Fővárosi Törvényszékre és csaknem 72 ezer a Budapest Környéki Törvényszékre.

Az ország társadalom- és gazdaságföldrajzi sajátosságai miatt ezen a területen koncentrálódnak a központi államigazgatási és irányító hatóságok, itt található a legtöbb pénzintézet, biztosító és országos aktivitású nagyvállalat székhelye. A kereskedelem és a közigazgatás központi elhelyezkedése

együtt jár a nagyszámú ügyérkezéssel. Ezen túl vannak olyan ügyek, amelyekben kizárólagosan a régió egyes bíróságai járhatnak el: a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (Kp.) 2018. évi hatályba lépése következtében számos közigazgatási ügyben országos hatáskörrel jár el a Fővárosi Törvényszék.

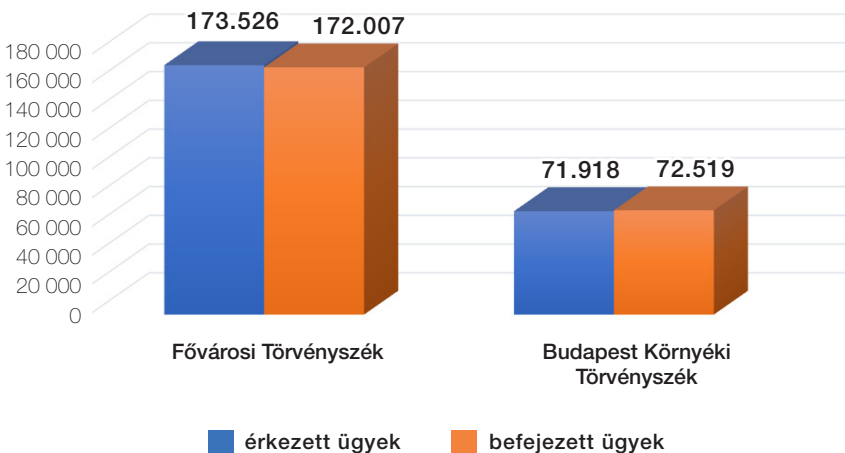
1.5.1. Fővárosi Törvényszék

A Fővárosi Törvényszékre és bíróságaira 2023. I. félévben 173.526 ügy érkezett (7,3%-kal több, mint egy évvel korábban), és e bíróságok 172.007 ügyet fejeztek be (3,8%-kal többet, mint 2022 első felében) – ez az országos ügyérkezés 27,9%-a és a befejezés 27,6%-a. 2023. június 30. napján 56.337 ügy volt folyamatban a törvényszéken 12,1%-kal több, mint egy évvel korábban.

1.5.2. Budapest Környéki Törvényszék

A Budapest Környéki Törvényszékre és bíróságaira 2023. I. félévben 71.918 ügy érkezett, 2,9%-kal több, mint egy évvel korábban, és 72.519 ügyet fejeztek be, 4,8%-kal kevesebbet, mint az előző év első felében. A Budapest Környéki Törvényszéken a befejezések száma meghaladta az érkezett ügyek számát. 2023. I. félév végére a folyamatban lévő ügyek mennyisége (24.880) a 2022. június 30-ai állapothoz képest 3,5%-kal nőtt.

A Fővárosi Törvényszék és a Budapest Környéki Törvényszék ügyforgalmi adatai – 2023. I. félév

1.5.3. Fővárosi Ítéltábla

A Fővárosi Ítéltábla szerepe 2023. I. félévben is meghatározó volt az ítélőtáblai ügyforgalom tekintetében. Az ügyek 56,6%-a ide érkezett (3.836), és 56,2%-a itt fejeződött be (3.801). A korábbi évektől eltérően a befejezések száma kissé alulmúlta az érkezett ügyekét. A folyamatban lévő ügyek száma a korábbi év azonos időszakának adataihoz képest (1.045-ről 1.389-re) nőtt.

2. Időszerűség

A magas színvonalú és időszerű ítélkezés a bíróságok számára kiemelt fontossággal bír, ezért 2023. I. félévben is a legfontosabb célok között szerepelt – az elmúlt évek során elért eredmények megtartása mellett – az időszerűség stabilizálása, valamint az elhúzódo peres ügyek (elhúzódo ügy: elsőfokú bíróságokon a két éven, törvényszéki másodfokon egy éven, míg ítélőtáblákon hat hónapon túl folyamatban lévő ügy) számának csökkentése.

A bíróságok ítélkezésének időszerűségét az elhúzódo ügyek száma és aránya, valamint az egy éven – ítélőtáblákon a hat hónapon – belül befejezett ügyek száma és aránya alapján lehet legjobban bemutatni.

2.1. Befejezett peres ügyek

A törvényszékeken és az ítélőtáblákon összességében a perek döntő többsége (90,1%-a) – azaz 129.251 ügyből 116.480 ügy – változatlanul az adott ítélkezési szintre érkezéstől számított egy éven, illetve az ítélőtáblákon hat hónapon belül befejeződött.

Külön kiemelés igényel ezen mutatók tekintetében a törvényszéki másodfok, ahol – a korábbi évekhez hasonlóan – kimagasló, 98,1% az egy éven belül befejezett ügyek aránya 2023. I. félévben – azaz minden 100 ügyből kevesebb, mint 2 ügy érkezett egy évnél régebben.

2.2. Folyamatban lévő ügyek

2023. I. félévének végére az elhúzódo peres ügyek száma a korábbi évekhez képest a járásbírósi szinten, illetve törvényszék első fokon csökkent. A folyamatban lévő elhúzódo ügyek mennyisége 2018. június 30. napjához viszonyítva 48,9%-kal, 2022. I. félév végéhez képest 8,5%-kal mérséklődött.

3. Az ítékezés megalapozottsága

3.1. Jogerőre emelkedés aránya

A bírósági ítékezés társadalmi elfogadottságának egyik mércéje, ha minél kevesebb ügyet fellebbeznek meg, azaz minél több ügy emelkedik elsőfokon jogerőre. Az ítéletek meghatározó hányada – a korábbi évekhez hasonlóan – a járásbírói szint polgári és gazdasági ügyszakában születik, ahol minden 100 ügyből 93 jogerőre emelkedett, a jogerőre emelkedés aránya 93,3%.

3.2. Hatályon kívül helyezési arány

A mutató kiszámításánál a másodfokú bíróságok által peres ügyekben meghozott összes határozathoz viszonyítottuk a hatályon kívül helyező és az eljárás megisméltésére utasító határozatokat.

Az ítéletek hatályon kívül helyezési aránya tekintetében civilisztikai ügyszakban a törvényszék elsőfok – ítélőtábla viszonylatában javuló tendencia, míg büntető ügyszakban emelkedés látható 2022. I. félévhez képest.

Büntető ügyszak

	Járásbíróság – Törvényszéki másodfok viszonya	Törvényszéki elsőfok – Ítélőtábla viszonya
2022. I. félév	3,0%	2,6%
2023. I. félév	3,1%	3,9%

Polgári és gazdasági ügyszak

	Járásbíróság – Törvényszéki másodfok viszonya	Törvényszéki elsőfok – Ítélőtábla viszonya
2022. I. félév	6,2%	7,3%
2023. I. félév	6,5%	7,2%

4. Az ítélkezés hatékonyságát szolgáló tevékenységek

4.1. Kabinetek

Az Országos Bírósági Hivatal Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 11/2013. (XII. 31.) OBH utasítás (OBH SZMSZ) 13/A. § (1) bekezdése biztosítja azt, hogy az OBH elnöke a bíróságok szervezetével és működésével kapcsolatos, a feladatkörébe tartozó fontosabb ügyekben tanácsadásra, valamint javaslattételre, véleményezésre, továbbá állásfoglalás kiadására ügydöntő jogkör nélküli tanácsadó kabinetet hozzon létre.

2023. I. félévében létrehozott kabinetek:

- A bírósági vezetők vezetői tevékenységének vizsgálatára vonatkozó szabályzat megalkotását támogató Kabinet

2023. I. félévében is folytatták munkájukat az alábbi kabinetek:

- Létszámgazdálkodási Kabinet,
- Gyermekjogi Kabinet,
- Bírói Munka Értékelésének Szabályait Vizsgáló Kabinet,
- Súlyszám Kabinet.

2023. I. félévében megszüntetett kabinetek:

- Válsághelyzeti Kabinet

4.2. Vizsgálatok

A vizsgálat lehetővé teszi az igazgatás egy adott területének alapos elemzését, mely ráirányíthatja a vezető figyelmét a vizsgált területet érintő esetleges hiányosságokra.

A bíróságok igazgatásáról rendelkező szabályzatról szóló 6/2015. (XI. 30.) OBH utasítás (Igazgatási Szabályzat) alapján a vizsgálatokon belül két fő típus különböztethető meg: a vezetői és az igazgatási vizsgálat.

A vezetői vizsgálat célja a vezetői tevékenység eredményeinek áttekintése, melynek révén lehetőség nyílik a vezetői készségek fejlesztésére, a fejlesztendő területek meghatározására.

Az igazgatási vizsgálat az adott szervezeti egység törvényes és szabályszerű működésének ellenőrzésére, az egyes feladatkörök ellátásával kapcsolatos gyakorlat átvilágítására, a fejlesztendő területek meghatározására, az esetleges hibák, hiányosságok feltárására irányul. Az OBH igazgatási gyakorlatában tipikusak a rendszeresen lefolytatott általános vizsgálatok, továbbá az országos, illetve az egyedi célvizsgálatok.

4.2.1. Általános vizsgálatok

Az általános vizsgálatokat rendszeresen, általában évente, félévente visszatérően kell lefolytatni.

A korábbi évekhez hasonlóan 2023. I. félévében ismét vizsgálat tárgyát képezték:

- a bíróságokon elévült büntetőügyek, valamint
- a két éven túl folyamatban lévő ügyek.

Mindezekon túlmenően az OBH rendszeresen nyomon követi az elhúzódó pertartamú ügyeket.

4.2.2. Célvizsgálatok

A célvizsgálat valamely konkrét tevékenység, témakör részletes áttekintésére irányul. Ennek célja, hogy a vizsgált részterületen megfelelő helyzetelemzésre és feladatmeghatározásra kerüljön sor. A központi igazgatás által elrendelt célvizsgálat – annak oka alapján – lefolytatható egyidejűleg több bíróságon vagy akár valamennyi bíróságon is.

2023. I. félévében az OBH elnöke egy igazgatási célvizsgálatot rendelt el [65.SZ/2023. (V. 31.) OBHE határozat a Fővárosi Ítéltábla Polgári Kollégiumának célvizsgálatának elrendeléséről].

A vizsgálat célja a Fővárosi Ítéltábla Polgári Kollégiuma munkaterhére, a Kollégiumon belül működő tanácsok munkateher-arányosságára és a humánerőforrás-gazdálkodás hatékonyságára vonatkozó tényezők feltárása volt.

5. A bírósági szervezet működésének jogszabályi környezete

5.1. A bírósági szervezetet érintő jogszabály-módosítások

5.1.1. Jogállási tárgyú főbb jogszabályváltozások

- **Az egyes foglalkoztatási tárgyú törvények módosításáról szóló 2022. évi LXXIV. törvény módosította** a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CLXII. törvényt (**Bjt.**) a tekintetben, hogy **2023. január 1. napjától** az apasági szabadság kiadására és az apasági szabadság idejére járó távolléti díjra vonatkozó rendelkezések módosultak; mely rendelkezéseket – a Bjt. eltérő rendelkezése hiányában – a törvény hatálybalépésekor fennálló jogviszonyokra is alkalmazni kell. A törvény 2023. január 1. napjától az igazságügyi alkalmazottak szolgálati jogviszonyáról szóló 1997. évi LXVIII. törvény (**lasz.**) rendelkezéseit is módosította, melyeket az lasz. eltérő rendelkezése hiányában a törvény hatálybalépésekor fennálló jogviszonyokra is alkalmazni kell. A módosítás folytán nem szüntethető meg felmentéssel a szolgálati viszony a következő időtartamok és az azt követő 30 nap alatt sem: a szülői szabadság ideje, az apasági szabadság ideje és az Mt. 55. § (1) l) pontja szerinti mentesülés ideje. A szolgálati viszony megszűnésekor kiadandó, szolgálati viszonyra vonatkozó igazolások köre is kibővült. Új rendelkezésként beiktatásra került az lasz.-ba, hogy az igazságügyi alkalmazott – gyermeke egyéves korától hároméves koráig – csak a beleegyezésével vehető igénybe rendkívüli munkavégzésre. A vezetői pótszabadságra jogosult, vezető beosztást ellátó igazságügyi alkalmazottak köre kiegészült az OBH elnökhelyettesével, továbbá az apasági szabadságra vonatkozó rendelkezések az igazságügyi alkalmazottak vonatkozásában is módosultak.
- **Az egyes igazságügyi tárgyú törvényeknek a magyar helyreállítási és ellenállóképességi tervhez kapcsolódó módosításáról szóló 2023. évi X. törvény 2023. június 1. napján lépett hatályba.** A módosítás folytán az **lasz. hatálya** az Országos Bírói Tanácsra (a továbbiakban: OBT) is kiterjed. Az lasz. módosítás értelmében a munkáltatói jogkört az OBT alkalmazottai tekintetében az OBT elnöke gyakorolja, illetve meghatározásra kerültek a bírósági titkárok OBT-hez történő beosztásának szabályai. A módosítás alapján az OBT-vel szolgálati jogviszonyban álló igazságügyi alkalmazottak tekintetében a teljesítményértékelés részletszabályait az OBT határon belül állapítja meg. Az lasz. javadalmazásra vonatkozó rendelkezései is kiegészültek az OBT igazságügyi alkalmazottaira vonatkozó szabályokkal. Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (**Abtv.**) módosításával kivezetésre került a jogrendszerből az a lehetőség, hogy a közhatalmat

gyakorló szervek (hatóságok) alkotmányjogi panasszal fordulhassanak az Alkotmánybírósághoz. Az Abtv. kiegészült az új alkotmánybíróági eljárás – OBt által igénybe vehető jogorvoslati eljárás – szabályaival. A módosítás megszüntette azt a lehetőséget is, hogy a jövőben az alkotmánybírók kérelmezhesék a bíróvá történő kinevezésüket. A bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (**Bszi.**) módosítása eredményeként a Bíróságok Fejezetén belül az OBt önálló címet alkot. Meghatározásra kerültek a Kúria ügyelosztásának szempontjai, változtak a jogegységi panasz tanácsra vonatkozó rendelkezések. A törvény módosította az OBH elnökének és elnökhelyettesének kinevezési feltételeit és választásukra vonatkozó előírásokat. Az OBH elnökének feladatköreit érintő, OBt hatáskörök kibővültek. A törvény meghatározta az OBt jogállását, az OBt elnöke és elnökhelyettesére vonatkozó rendelkezéseket, az OBt jogszabály-véleményezési tevékenységét és jogalkotás-kezdeményezési jogosultságát. A módosítás rögzítette, hogy az OBt a bíróságok igazgatásával kapcsolatos valamennyi dokumentumhoz, információhoz és adathoz – beleértve a személyes adatokat is – hozzáférhet. Bevezetésre kerültek az OBt által igénybe vehető jogorvoslatok részletszabályai. A törvény bevezette az OBt tagjának a bírói munka alóli mentesítésére vonatkozó új szabályokat és a segítő bíróági titkár fogalmát. A jogszabály újraszabályozta a Kúria elnökének és elnökhelyettesének kinevezési feltételeit, a kúriai bírói pályázatokra vonatkozó szabályokat, és az OBH elnöke vagy a Kúria elnöke kinevezési jogosultsága alá tartozó tisztségre kiírt pályázat eredménytelenné nyilvánítására vonatkozó rendelkezéseket. A törvény előírta, hogy az OBH a törvény hatálybalépésétől az OBt mint önállóan gazdálkodó központi költségvetési szerv önálló működésének megkezdéséig közreműködik az OBt létrehozását, működését elősegítő feladatellátásban (inkubáció). A **Bjt.-t** módosító rendelkezések a bírói pályázatok eredménytelenné nyilvánítását, a Kúriára vagy érintett szervhez történő beosztást, a kijelölés megszüntetését, az OBH elnöke általi kirendelést, az OBH-ba beosztott bíró hivatali beosztásának megszűnése utáni tényleges bírói álláshelyre történő beosztását, az alkotmánybírók kinevezését és a cafetéria-rendszeren kívüli egyéb juttatásokat tartalmazó szabályokat érintették.

5.1.2. A bíróságokat jelentősen érintő eljárási szabályok változása

A bíróságokat jelentősen érintő büntető ügyszakos eljárási szabályok változása

- **A Magyarország biztonságát szolgáló egyes törvények módosításáról szóló 2022. évi L. törvény 2023. január 1. napjától** módosította többek

között a **büntetés-végrehajtási szervezetről szóló 1995. évi CVII. törvényt**. Az agglomerációs központok 2023. január 1-jével történő létrehozása következtében a helyi jogállású büntetés-végrehajtási intézetek 2023. január 1-jétől az agglomerációs központok telephelyeiként működnek önálló feladat-és hatáskörrel és a helyi szerv parancsnoka munkáltatói jogkörének fenntartásával, azonban a továbbiakban nem minősülnek költségvetési szervnek és elveszítik jogi személyiségüket is.

- **Az egyes büntetőjogi tárgyú és ehhez kapcsolódóan egyéb törvények módosításáról szóló 2022. évi LX. törvény 2023. január 1. napjától** számos törvényt módosított, így többek között módosította a jogi személlyel szemben alkalmazható büntetőjogi intézkedésekről szóló 2001. évi CIV. törvényt (**Jszbt.**), mely a hatályos rendelkezéseket azzal egészítette ki, hogy a vagyoni érdekelt mellett az indítványtételre felhatalmazta az állami adó- és vámhatóságot is, amely a Cstv. alapján a felszámolási eljárásban végrehajtható bűnügyi hitelezői igények képviselőjére jogosult. A törvény a fentieken túl módosította a nemzetközi bűnügyi jogsegélyről szóló 1996. évi XXXVIII. törvényt (**Nbjt.**), melynek eredményeként a külföldi fogvatartás idejének beszámítására vonatkozó rendelkezés pontosításra került. Módosította továbbá a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvényt (**Szabs. tv.**), amelyben az eljárás alá vont személyre vonatkozó rendelkezések – a Be. szabályaival egyezően – kiegészültek a lacímbejelentés kötelezettségével. Módosult továbbá az Európai Unió tagállamaival folytatott bűnügyi együttműködésről szóló 2012. évi CLXXX. törvény (**EUtv.**), amelynek eredményeként a jogalkotó egyértelműsítette, hogy a Magyarország vagy egy másik tagállam területére történő átmenő átszállítás teljesítése során az olyan átmenő átszállításokra vonatkozó rendelkezéseket kell megfelelően alkalmazni, amelyek jogalapja a tagállamok közötti átadási eljárás. A büntetések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési eljárás végrehajtásáról szóló 2013. évi CCXL. törvény (**Bv. tv.**) módosításával – többek között – törvényi szinten meghatározásra került az arcképfelismerő rendszer, valamint a végrehajtás rendjének és a fogvatartás biztonságának fogalma. A büntetőeljáráshoz hasonlóan a büntetés-végrehajtási ügyszakban is bevezetésre kerültek az egyszerűsített elektronikus kézbesítési és kommunikációs lehetőségek. A törvény módosította a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvényt (**Be.**) is, amely lényeges változtatásokat eszközölt a magánvádas és pótmagánvádas eljárás körében, különös tekintettel az eljárási cselekményen történő jelenléttel és az eljárás megszüntetésével kapcsolatos szabályokra.

A bíróságokat jelentősen érintő civilisztikai ügyszakos eljárási szabályok változása

- **Az egyes igazságügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2022. évi LV. törvény 2023. január 1. napjától** több, bíróságokat érintő törvényt is módosított. A bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvényben **(Vht.)** a módosítás eredményeként kiegészült a végrehajtható okiratok köre, illetve a módosítás kiegészítette a Vht. 164. § (2) bekezdését a hágai tartási egyezményre utalással. A törvény a cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvényt **(Ctv.)** is módosította 2023. január 1. napjától, mely a Cégbiztosíték adatai vonatkozásában a cég Európai Unió más tagállamában bejegyzett fióktelepének bejegyzésére és a közjegyzői iroda cégjegyzékben feltüntetendő adataira vonatkozó rendelkezéseket érinti, továbbá a kényszertörlési eljárás szabályai is módosításra kerültek. Módosult a bírósági polgári nemperes eljárásokban alkalmazandó szabályokról, valamint egyes bírósági nemperes eljárásokról szóló 2017. évi CXVIII. törvény **(Bpnp.)** is, ezáltal a kapcsolattartásra vonatkozó határozat végrehajtása szabályai pontosításra kerültek.
- **Az egyes büntetőjogi tárgyú és ehhez kapcsolódóan egyéb törvények módosításáról szóló 2022. évi LX. törvény 2023. január 4. napjától** módosította a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvényt **(Cstv.)** a hitelezői igények sorának meghatározásánál, továbbá az állami felszámolónak a bűnügyi hitelezői igénybejelentés alapjául szolgáló követelés hitelezői igényként történő nyilvántartásba vételénél betöltött szerepe vonatkozásában.
- **A minősített adat védelméről szóló 2009. évi CLV. törvény, valamint az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény módosításáról szóló 2023. évi XXXII. törvény 2023. június 5. napján** lépett hatályba. A módosítás a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság által lefolytatott titokfelülvizelési eljárás szabályait érintette.
- **A választási eljárási szabályoknak az elektronikus ügyintézésrel összefüggő módosításáról szóló 2023. évi XXIV. törvény 2023. május 26-i** hatálybalépéssel módosította a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvényt **(Ve.)**. A fellebbezés, illetve a bírósági felülvizsgálati kérelem tartalmi elemei közül kikerült a benyújtó telefaxszáma és a kézbesítési megbízottjára vonatkozó tartalmi elem. Technikai pontosításként megjelent, hogy a bírósági felülvizsgálati eljárásban a közigazgatási perrendtartásról szóló törvény rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.

- **Az egyes gazdasági, vagyongazdálkodási és postaügyet érintő törvények módosításáról szóló 2023. évi XLVI. törvény 2023. június 30-i hatálybalépéssel módosította a Cstv.-t.** Módosultak a felszámoló felmentésére vonatkozó szabályok, ha a felmentésre a felszámolói névjegyzékből való törlés miatt került sor. Új rendelkezésként bevezetésre kerültek a környezeti kárral vagy környezeti teherrel érintett vagyontárgy értékesítésének szabályai. Pontosításra kerültek a „bűnügyi hitelezői követelés – bűnügyi hitelezői igénybejelentés – bűnügyi hitelezői igény” fogalmak.

5.1.3. A bíróságok által alkalmazott anyagi jogi szabályok lényegi változásai

A bíróságokat jelentősen érintő büntető ügyszakos anyagi jogi szabályok változása

- **Az egyes büntetőjogi tárgyú és ehhez kapcsolódóan egyéb törvények módosításáról szóló 2022. évi LV. törvény** alábbi rendelkezései **2023. január 1. napján** léptek hatályba. A Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (**Btk.**) módosítása eredményeként beiktatásra került a Btk.-ba két életfogytig tartó szabadságvesztés büntetés „találkozása” esetére a feltételes szabadság megszüntetésére vonatkozó rendelkezés. A Btk. 60. § (2a) bekezdése alapján kiutasított elkövető esetében a módosítás a gyakorlat számára egyértelművé tette, hogy kizárólag akkor kell a felfüggesztett szabadságvesztés végrehajtását elrendelni, ha a kiutasított elkövető a felfüggesztett szabadságvesztés próbaideje alatt Magyarország területére jogellenesen tér vissza. A 31/2021. (XII. 1.) AB határozatban foglaltak szerint a módosítással a Btk. értelmező rendelkezéseinek, illetve nemzetközi szerződésekre való utalásainak felülvizsgálata is megtörtént. A kábítószer fogalmának a Btk. 459. § (1) bekezdés 18. pont a)-b) alpontjaiban való szabályozásával kapcsolatosan a 31/2021. (XII. 1.) AB határozatban megállapított alaptörvény-ellenesség kiküszöbölésére is sor került, és a Btk. alkalmazásában módosult a kábítószer, illetve az új pszichoaktív anyag fogalmának a meghatározása, melyekkel összefüggésben módosult a gyógyszerhamisítás minősített esete és az új pszichoaktív anyag csekély mennyiségének meghatározása is.
- **A Btk. módosításáról szóló 2023. évi XXX. törvény 2023. június 2. napján** lépett hatályba. A módosítás a közügyek szabad megvitatása körében, a sajtótermék vagy médiaszolgáltatás útján történő elkövetés vonatkozásában dekriminalizációt hajtott végre.

A bíróságokat jelentősen érintő civilisztikai ügyszakos anyagi jogi szabályok változása

- **Az egyes igazságügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2022. évi LV. törvény 2023. január 1. napjától** több, bíróságokat érintő törvényt is módosított. A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) rendelkezései kiegészültek annak érdekében, hogy ne képezhesse akadályát a kapcsolattartásról szóló határozat végrehajtásának az, ha a határozat tartalma nem kellően részletes. A gyermek zavartalan kapcsolattartásának biztosítása érdekében a kapcsolattartásra vonatkozó határozatban rendelkezni kell – az eddigi elemeken túlmenően – a gyermek személyes okmányai átadásáról és visszaadásáról. **A gondnokoltak és az előzetes jognyilatkozatok nyilvántartásáról szóló 2013. évi CLXXV. törvény** módosítása értelmében a gondnokoltak nyilvántartásában az érintettre vonatkozóan szereplő adatokat a cselekvőképesség fennállásának vizsgálata céljából konkrét ügyben közvetlen hozzáféréssel jogosult megismerni és kezelni az adóhatóság az eljárása során az adózó vagy az eljárás egyéb résztvevője eljárási képessége fennállásának vagy hiányának megállapításához.
- **A gazdaság versenyképességének növelése érdekében történő törvénymódosításokról szóló 2023. évi XXXIX. törvény 2023. június 24-i** hatálybalépéssel módosította a **Ptk.-ban** a zálogjog szabályait, és a Ptk. Ötödik Könyv Harmadik Rész VIII. Címe új XXXII/A. Fejezettel egészült ki, az „Építményi jog” megnevezéssel. Az építményi jog – korlátolt dologi jogként – újból beiktatásra került a Ptk.-ba, továbbá módosultak az engedményezés szabályai is.

5.2. Az OBH jogszabály-véleményezéssel kapcsolatos tevékenysége

5.2.1. Véleményezett jogszabályok

2023. I. félévben az OBH-hoz 89 db jogszabály-véleményezési ügy érkezett, a véleményezett tervezetek és javaslatok – küldő szerinti – megoszlását a következő táblázat szemlélteti.

AZ ÍTÉLKEZÉS HATÉKONYSÁGA

Küldő szerv	Érkezett ügyek száma	Ügyek jellege
Belügyminisztérium	15	jogszabály-tervezet
Építési és Közlekedési Minisztérium	1	jogszabály-tervezet
Gazdaságfejlesztési Minisztérium	6	jogszabály-tervezet
Igazságügyi Minisztérium	13	jogszabály-tervezet
Kulturális és Innovációs Minisztérium	1	jogszabály-tervezet
Miniszterelnöki Kabinetiroda	1	jogszabály-tervezet
Miniszterelnöki Kormányiroda	4	jogszabály-tervezet
Miniszterelnökség	2	jogszabály-tervezet
Országgyűlés honlapjáról	18	törvényjavaslat
Bíróságok	11	jogalkotási javaslat, jogalkalmazói tapasztalatok
Kúria	1	jogalkotási javaslat, jogalkalmazói tapasztalatok
OBH szervezeti egységei	5	jogalkotási javaslat, észrevételek, javaslatok kérése
Bírósági szervezeten és minisztériumokon kívüli külső szervek	1	tájékoztatás kérése
Egyéb, nem kodifikációs ügyek	10	vegyes, más osztályok, főosztályok ügyeihez kapcsolódó teendők
ÖSSZESEN	89	

A 2022. I. félévi ügyérkezéshez képest (74 db) **2023. I. félévben 20%-kal nőtt az ügyek száma**, mely egyrészt annak tudható be, hogy 2022. évben, a veszélyhelyzet időszakában túlnyomó többségben a rendkívüli (rendeleti szintű) jogalkotás volt a jellemző, másrészt a kodifikációs tevékenység az Országgyűlés jogalkotási eljárásához kapcsolódik, így a 2022. év eleji választásra tekintettel a törvényi szintű jogalkotás leállt. Az új Országgyűlés alakuló ülése 2022 májusában volt és a minisztériumokban bekövetkezett szerkezeti átalakítás miatt a jogalkotás főként 2022. év második félévére, illetve 2023. évre tolódott át.

5.3. Kezdeményezések

5.3.1. 2023. I. félévében elfogadott, vagy hatályba lépett jogszabály-módosítási javaslatok

A civilisztikai ügyszakot érintő főbb jogszabály-módosítási javaslatok:

Az OBH elnöke kezdeményezésére módosult

- a **Ctv.** 131/T. §-a, mely lehetőséget ad arra, hogy az üzletrészt terhelő zálogjog esetében a cégjegyzéki adatok kiegészítése okán kezdeményezett változásbejegyzési eljárásra ütemezetten kerülhessen sor.
- a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény (**Vht.**) 11. § (2) bekezdésének e) pontja, valamint a Vht. 12. § (6) bekezdése, illetve a Vht. 114/A. § (3) bekezdése. A módosítás a végrehajtást kérő adatszolgáltatási kötelezettségére, valamint a zálogjogosult és alzálogjogosult tájékoztatására vonatkozó rendelkezéseket érintette, illetve egyértelműsítette a zálogjogosult bekapcsolódása a végrehajtási eljárásba vonatkozó rendelkezést.
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (**Eütv.**) 174. §-a, a módosítás folytán egyértelműen szabályozásra került a Fővárosi Törvényszék nemperes eljárása a korlátozottan cselekvőképes kiskorú fertilitás prezerváció elvégzéséhez szükséges jognyilatkozat pótlása kapcsán.
- a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény (**Hulladéktv.**) 78/H. §-a és 78/I. §-a, és a módosítás pontosította a közigazgatási perre vonatkozó eltérő ágazati rendelkezéseket az eljárás gyorsítása érdekében.

A büntető ügyszakot érintő főbb jogszabály-módosítási javaslatok:

Az OBH elnöke kezdeményezésére módosult

- a **Btk.** 226. § (3) bekezdése, valamint a Btk. 227. § (3) bekezdése. A módosítás dekriminalizálta a közügyek szabad megvitatása körében a sajtótermék vagy médiaszolgáltatás útján elkövetett rágalmozást, valamint becsületsértést.

- az egyes büntetőeljárás cselekményekre és a büntetőeljárásban részt vevő személyekre vonatkozó szabályokról szóló 12/2018. (VI. 12.) IM rendelet 30. §-a. A módosítás folytán a hivatalos irat kézbesítése érdekében előterjesztett eljárási jogsegély esetében az A/7. és A/7/2. tértivevény-jelölések alkalmazása szükséges.
- a veszélyhelyzet ideje alatt egyes büntetés-végrehajtási szabályok eltérő alkalmazásáról szóló 6/2023. (II. 21.) BM rendelet. A módosítás folytán nem kötelező, hanem csak lehetőség az iratok alapján dönteni az otthonápolási őrizet elrendeléséről, megszüntetéséről, illetve a feltételes szabadságra bocsátásról.

A bíróságok szervezetét, valamint a bírák jogállását érintő főbb jogszabály-módosítási javaslatok:

- Az OBH elnökének kezdeményezésére módosultak az **lasz.** rendelkezései. A módosítások technikai jellegűek voltak a magyar helyreállítási és ellenállóképességi tervhez kapcsolódóan, valamint egyértelműsítették az OBH elnökhelyettesének juttatásaira vonatkozó rendelkezést abban az esetben is, amennyiben a kinevezett elnökhelyettes igazságügyi alkalmazott.
- Az OBH elnökének kezdeményezésére módosultak a bírósági ügyvitel szabályairól szóló 14/2002. (VIII. 1.) IM rendelet (**Büsz.**) rendelkezései azzal, hogy az A/7. és A/7/2. tértivevény-jelölések alkalmazása kiterjesztésre került minden ügyszakra.

5.3.2. 2023. I. félévében kezdeményezett – de még el nem fogadott – jogszabály-módosítási javaslatok

A civilisztikai ügyszakot érintő főbb jogszabály-módosítási javaslatok:

Az OBH elnöke kezdeményezte

- a **Vht.** módosítását a végrehajtói fegyelmi bíróságok összetételét érintően, annak érdekében, hogy a végrehajtók fegyelmi ügyeiben a végrehajtói fegyelmi eljárások lefolytatása során a végrehajtói fegyelmi bíróságok három hivatásos bíróból álló tanácsban járjanak el és a vizsgálóbiztosi tisztséget is hivatásos bíró töltsé be.
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (**Gyvtv.**) módosítását, hogy a gyermek gyámügyi eljárásban való meghallgatását mellőzni semmilyen indokkal ne lehessen.
- a civil szervezetek bírósági nyilvántartásáról és az ezzel összefüggő eljárási szabályokról szóló 2011. évi CLXXXI. törvény (**Cnytv.**) módosítását a

nyilvántartás adatainak pontosabb meghatározása érdekében valamennyi szervezet, valamint az egyesület vonatkozásában, megteremtve ezzel az anyagi jogszabállyal való összhangot.

- a hozzátartozók közötti erőszak miatt alkalmazható távoltartásról szóló 2009. évi LXXII. törvény (**Hketv.**) módosítását a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény rendelkezéseivel való összhang megteremtése, a felesleges párhuzamosságok és az eljáró hatóságok közötti hatékony információáramlás elősegítése érdekében.
- a cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény és a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény szabályainak a veszélyhelyzet ideje alatt történő eltérő alkalmazásáról szóló **587/2022. (XII. 28.) Korm. rendelet** módosítását. A módosítással az újabb törvényességi felügyeleti eljárás mellőzésre kerülne azon céggel szemben, amelynél a kényszertörlési eljárás alapjául szolgáló okot kiküszöbölték és a cég cégjegyzékben szereplő adatai hiánytalanok. A módosítás folytán a kényszertörlési eljárás szabályait kellene alkalmazni a cég törlésekor, ha a cég törlésére azon okból kerül sor, hogy a cégjegyzék a cégbírósági felhívás ellenére sem tartalmazza a cég összes szükséges adatát.
- a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (**Kbt.**) módosítását a normavilágosság megteremtése érdekében. A módosító javaslat egyértelműsíti, hogy a közbeszerzésekkel kapcsolatos polgári jogi igény érvényesítésére vonatkozó – a Kbt. 177. § (1) bekezdésében foglalt – szabályokat mely esetben nem kell alkalmazni.
- az igazságügyi szakértőkről szóló 2016. évi XXIX. törvény (**Szaktv.**) 53. § (1) bekezdésének hatályon kívül helyezését, amely rendelkezés érinti a magánszakértő alkalmazása iránti indítvány esetén a bíróság adatkezelését.

A bíróságok szervezetét, valamint a bírák jogállását érintő főbb jogszabály-módosítási javaslatok:

Az OBH elnöke kezdeményezte

- a **Bjt.** módosítását a bírói illetményalap emelése érdekében és az **lasz.** módosítását az igazságügyi alkalmazottak illetményrendszerének átalakítása céljából.
- a **Bjt.** módosítását, hogy több, egyidőben elbírálás alá eső pályázat esetén a pályázatok elbírálásának sorrendje pontosan szabályozott legyen.
- Magyarország 2023. évi központi költségvetéséről szóló 2022. évi XXV. törvény (**Kvtv.**) 22. § (3) bekezdésének, illetve 4. melléklet 89. sorának szöveg szerű pontosítását a jogszabályi koherencia megteremtése érdekében.

II. rész – A bírósági szervezet emberi erőforrásai

1. A bírósági szervezet vezetői

A bírósági szervezetben dolgozó közel 2.700 bíró és több, mint 8.700 igazságügyi alkalmazott munkáját – a 2023. június 30. napján engedélyezett létszámot alapul véve – összesen 785 vezető irányítja. Közülük 122 fő tartozik az OBH elnökének kinevezési jogkörébe. A legtöbb vezetőt (559 fő) a törvényszéki elnökök nevezik ki. Az ítélőtáblai elnökök 56 vezetőt neveznek ki, míg a Kúria elnökének kinevezési jogkörébe 45 vezető tartozik. A Kúria elnökhelyetteseit – a Kúria elnökének javaslatára – a köztársasági elnök nevezi ki.

2023. I. félévében az OBH elnöke 8 vezetői álláshelyre benyújtott pályázat elbírálásáról döntött. Ennek során 7 esetben kinevezésre, 1 esetben megbízásra (pályázó hiánya miatti eredménytelenné nyilvánítás után) került sor.

A pályázati eljárásokban ebben az időszakban is érvényesült a nyilvánosság és az átláthatóság követelménye. A pályázatokról hozott OBH elnöki döntések határozati formában közzétételre kerülnek, s e határozatokban a döntés jogi alapja nevesítésre kerül. A pályázati meghallgatási jegyzőkönyvek a törvénynek megfelelően közzétételre kerültek a bíróságok központi honlapján, az eredményes pályázatok esetén – a pályázók hozzájárulásával – ugyanitt a pályaművek is megismerhetők.

2023. június 30-án az OBH elnökének kinevezési jogkörébe tartozó 122 vezetői álláshelyből 121 álláshely – 120 kinevezéssel és 1 megbízással – volt betöltött.

2. A bírósági szervezetben foglalkoztatottak

A bírósági szervezetrendszerben jelenleg mintegy 11.400 fő dolgozik, a létszám megoszlása 2023. június 30-án a következők szerint alakult:

Létszámadatok 2023. 06. 30. napján								
	Engedélyezett				Tényleges			
	Bíróságok	Kúria	OBH	Összesen	Bíróságok	Kúria	OBH	Összesen
Bíró	2.751	108	32	2.891	2559	95	34	2.688
Bírósági titkár	934	25	26	985	948	24	10	982
Bírósági fogalmazó	242	0	9	251	192	0	2	194
Igazságügyi alkalmazott (bíróügyi titkár és fogalmazó nélkül)	7.131	282	256	7.669	7.066	248	226	7.540
Összesen	11.058	415	323	11.796	10.765	367	272	11.404

3. Változások a bírói karban

3.1. Létszámváltozások, létszámelvek

2023. I. félévében is folytatódott a már megüresedett – 2023. év elején összesen 170 darab –, illetve megüresedő bírói álláshelyek fenntartása indokoltságának vizsgálata a bíróságokon, különös figyelemmel az egyes bíróságok ügyforgalmában és a fennálló ügyhátralékból bekövetkezett változásokra. Ennek keretében bírói álláshelyek pályázati kiírásáról (108 db), megszüntetéséről (40 db), illetve a pályázati kiírás 6 hónappal történő elhalasztásáról (5 db) született OBH elnöki döntés. Álláshely-átalakításokra bírói álláshelyek esetében (18 db) pályázati kiíráshoz kapcsolódóan, a bíróságok egyéni kérel-

mei szerint jellemzően tanácselnöki, törvényszéki bírói és járásbírói bírói álláshelyek között került sor.

Az ügyforgalmi adatok alapján az egyes bíróságok túlterheltségére és betölthető álláshely hiányára figyelemmel 4 bírói álláshely került rendszeresítésre. A Kaposvári Törvényszéken a büntető elsőfokú és büntetés-végrehajtási ügyek vitelének biztosítására egy bírói álláshely, a Miskolci Törvényszéken a büntető elsőfokú szakág működésének biztosítására egy bírói álláshely, míg a Szegedi Törvényszéken a büntető fellebbviteli tanácsok számának növelése érdekében két bírói álláshely rendszeresítésére volt szükség.

Az Országos Bírósági Hivatal elnöke a Fővárosi Törvényszéken – a Budai Központi Kerületi Bíróság Nyomozási Bírói Csoportját érintő munkateher-növekedésre figyelemmel – 2 bírósági titkári álláshelyet rendszeresített, míg – korábban, a Szegedi Ítéltáblán az Informatikai Osztály működését érintő munkaszervezési problémák elhárítása érdekében rendszeresített felsőfokú végzettségű tisztviselői álláshely biztosításáért cserébe, előzetes megállapodás szerint – egy megüresedő igazságügyi alkalmazotti (fizikai dolgozó) álláshely megszüntetésére került.

Álláshely-átalakításokra – igazságügyi alkalmazotti álláshelyek esetén – a bíróságok egyéni adottságai és munkaerő-szükséglete szerint, a munkaköri csoportok racionális eloszlásának igényére figyelemmel került sor.

Intézmény	Álláshely típusa		Összesen
	bíró	igazságügyi alkalmazott	
RENDSZERESÍTÉS	4	2	6
Fővárosi Törvényszék		2	2
Kaposvári Törvényszék	1		1
Miskolci Törvényszék	1		1
Szegedi Törvényszék	2		2
MEGSZÜNTETÉS	40	1	41
Kúria	4		4
Fővárosi Ítéltábla	6		6
Szegedi Ítéltábla	1	1	2
Debreceni Törvényszék	1		1
Fővárosi Törvényszék	8		8

Intézmény	Álláshely típusa		Összesen
	bíró	igazságügyi alkalmazott	
Gyulai Törvényszék	1		1
Kaposvári Törvényszék	1		1
Kecskeméti Törvényszék	3		3
Miskolci Törvényszék	4		4
Nyíregyházi Törvényszék	3		3
Pécsi Törvényszék	1		1
Szegedi Törvényszék	1		1
Szekszárdi Törvényszék	1		1
Szolnoki Törvényszék	3		3
Tatabányai Törvényszék	1		1
Zalaegerszegi Törvényszék	1		1

Intézmény	Bírói álláshelyre vonatkozó pályázat kiírásával kapcsolatos intézkedés		Összesen
	Pályázati kiírás	Pályázati kiírásról szóló döntés 6 hónapra történő halasztása	
	108	5	113
Fővárosi Ítéltábla	6		6
Győri Ítéltábla	2		2
Pécsi Ítéltábla	1		1
Szegedi Ítéltábla	2		2
Balassagyarmati Törvényszék	3		3
Budapest Környéki Törvényszék	6		6
Debreceni Törvényszék	3		3
Egri Törvényszék	2		2
Fővárosi Törvényszék	36	2	38

Győri Törvényszék	1	1	2
Gyulai Törvényszék	1		1
Kaposvári Törvényszék	2		2
Kecskeméti Törvényszék	7		7
Miskolci Törvényszék	9		9
Nyíregyházi Törvényszék	4	1	5
Pécsi Törvényszék	1		1
Szegedi Törvényszék	8		8
Székesfehérvári Törvényszék	3		3
Szekszárdi Törvényszék	2		2
Szolnoki Törvényszék		1	1
Tatabányai Törvényszék	1		1
Veszprémi Törvényszék	7		7
Zalaegerszegi Törvényszék	1		1

3.2. Pályázatok, kinevezések

2023. I. félévében az OBH elnöke 66 bírói álláspályázatot bírált el, melyekre összesen 522 pályázat érkezett. Az elbírált pályázatok eredményeként az OBH elnöke 28 bíró kinevezésére tett javaslatot a köztársasági elnök felé, 33 esetben a már bírói kinevezéssel rendelkező pályázó áthelyezéséről döntött. A pályázatok közül 5 esetben került sor eredménytelenné nyilvánításra. Egy esetben elbírálható pályázat hiányában, két esetben eljárási szabálysértés miatt, két esetben a pályázat kiírását követően bekövetkezett munkaszervezést, munkaterhelést vagy költségvetést érintő változások tették igazgatási szempontból indokolatlanná az álláshely betöltését.

A 28 kinevezett bíró közül 27 a kinevezése előtt bírósági titkárként végezte munkáját, a 33 áthelyezett bíró közül 29 bíró magasabb bírósági szinten folytatja ítélező tevékenységét.

Az OBH elnöke az általa elbírált 61 eredményes álláspályázatból 58 esetben a bírói tanácsok rangsorának megfelelően hozta meg döntését.

3.3. Szolgálati viszony megszűnések

2023. I. félévében összesen 26 bíró szolgálati viszonya szűnt meg a Bjt. 89. §-a alapján.

Ezen belül

- az általános öregségi nyugdíjkorhatárt elérte: 14 fő
- 40 év szolgálati idő elérésére tekintettel nyugállományba helyezését kérte: 3 fő
- lemondott: 7 fő
- szakmai alkalmatlanság: 1 fő
- szolgálati viszony jogellenes megszüntetése: 1 fő.

3.4. Kijelölések

A bírák kijelölésére egy adott ügyszak speciális jellegére figyelemmel vagy törvény rendelkezése alapján kerül sor.

A Bjt. 30. §-a rendelkezik az OBH elnöke általi kijelölésekről, míg a Be. 207. § (1) bekezdése alapján a nyomozási bírót és a Bvtv. 47. §-a alapján a büntetés-végrehajtási ügyekben eljáró bírót a törvényszék elnöke jelöli ki.

Az Alaptörvény 27. cikk (3) bekezdése szerint törvény által meghatározott ügyekben, egyesbíró hatáskörében bírósági titkár is eljárhat. Az lasz. 41/A. § (1) bekezdése értelmében a törvényszék elnöke jelöli ki a törvény által meghatározott ügyben egyesbíró hatáskörében eljárásra jogosult bírósági titkárokat.

Az ítélőtáblai és a törvényszéki elnökök javaslatára 2023. I. félévében az OBH elnöke

- 25 bírót fiatalkorúak büntető ügyében ítélező bírónak,
- 18 bírót közigazgatási ügyekben eljáró bírónak,
- 2 bírót munkaügyi ügyekben eljáró bírónak,
- 1 bírót és 3 bírósági titkárt bírósági közvetítővé jelölt ki, továbbá
- 1 bíró közigazgatási ügyekben eljáró bírói kijelölését, valamint
- 2 bíró és 1 bírósági titkár bírósági közvetítői kijelölését megszüntette.

3.5. Kirendelések

2023. I. félévében a törvényszéki elnökök 189 bíró kirendeléséről határoztak. A kirendelés lehetőségével leginkább az ügyforgalmi szempontból kedvezőtlenebb helyzetben lévő törvényszékek elnökei élnek.

2023. I. félévében az OBH elnöke – a bírósági elnökök kezdeményezésére és a bírók hozzájárulásával – 23 bíró kirendeléséről határozott, közülük:

- 1 bíró ítélőtábláról törvényszékre,
- 12 bíró törvényszékről ítélőtáblára,
- 7 bíró törvényszékről törvényszékre,
- 3 járásbírósági bíró a törvényszék illetékességi területéről egy másik törvényszék illetékességi területére lett kirendelve.

21 bíró kirendelését az ügyteher egyenletes elosztása, 2 bíró kirendelését pedig a szakmai fejlődésük elősegítése indokolta.

4. A bírói kar összetétele

4.1. Nemek szerinti megoszlás

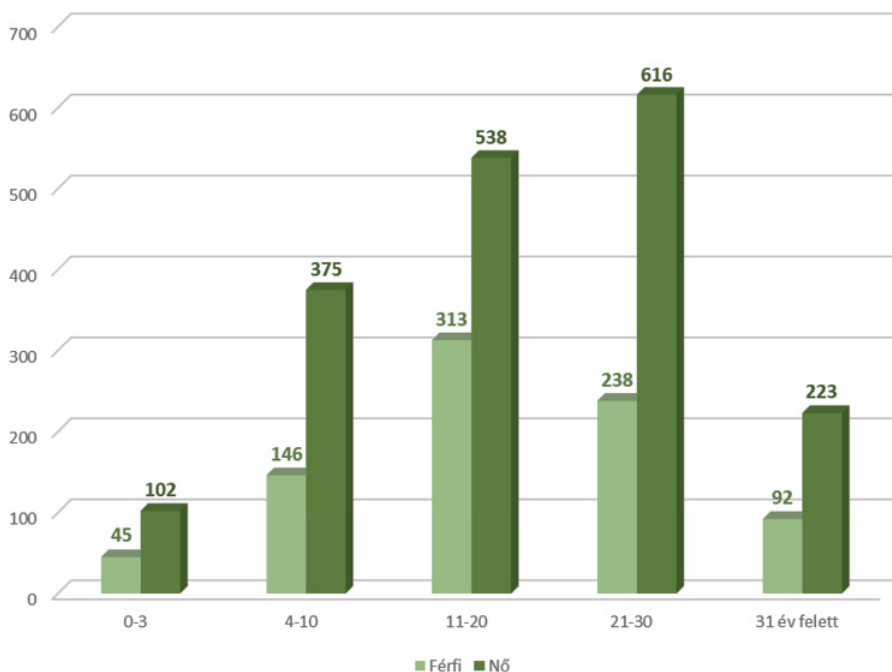
Össz-szervezeti szinten nem változott az előző évekhez képest a női és férfi bírák aránya. A női bírák száma 2023. I. félévének végén 1.854 fő (69%), a férfi bírák száma pedig 834 fő (31%) volt.

4.2. Szakmai gyakorlat szerinti megoszlás

2023. június 30. napján a bírói gyakorlati idő az alábbiak szerint alakult:

- 0-3 év gyakorlattal rendelkező bírák száma 147 fő,
- 4-10 év gyakorlattal rendelkező bírák száma 521 fő,
- 11-20 év gyakorlattal rendelkező bírák száma 851 fő,
- 21-30 év gyakorlattal rendelkező bírák száma 854 fő,
- 31 év feletti gyakorlattal rendelkező bírák száma 315 fő volt.

Gyakorlati idő/női-férfi létszámarány

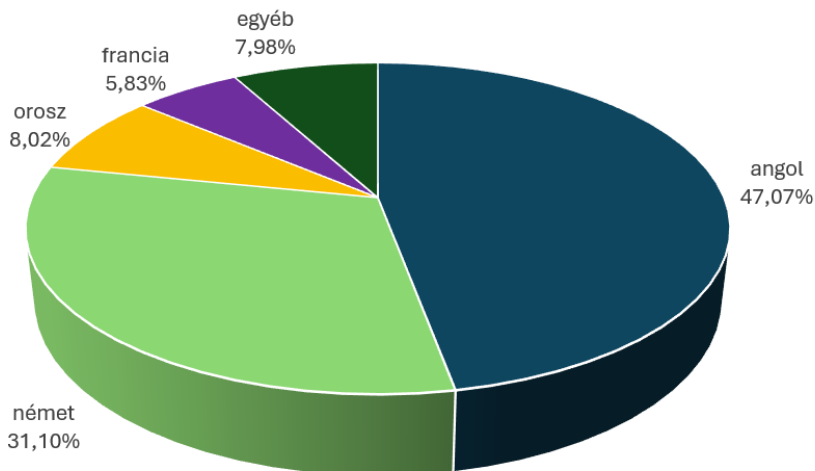
4.3. Többletképzetség

2023. június 30. napján összesen 157 bíró rendelkezett másoddiplomával, 39 bíró PhD fokozattal, 1.215 bíró pedig szakjogász végzettséggel – utóbbiak közül 259 bíró két vagy annál több szakjogász végzettséggel is rendelkezett. A leggyakoribb végzettség a fiatalok ügyeinek szakjogásza, valamint az európai jogi szakjogász. Előbbi végzettséggel 224 fő, míg utóbbival 210 fő rendelkezett.

4.4. Nyelvvizsga

2023. június 30. napján 1.788 fő rendelkezett nyelvvizsgával, közülük 775 bírónak van kettő vagy több nyelvből nyelvvizsgája.

A nyelvizsgák egyes nyelvek közötti megoszlási aránya

5. Bírósági életpálya

A bírói illetményalap 2023. évben nem emelkedett, így illetményemelésben csak a minimálbér és garantált bérminimum emelésben érintett igazságügyi alkalmazottak részesültek. 2023. évben a korábbi éveknél megfelelően – az lasz.-ban biztosított cafetéria-juttatás lehetőségére figyelemmel – a bírák mellett az igazságügyi alkalmazottak is cafetéria-juttatásban részesültek, amelynek összege egységesen bruttó 283.330 Ft/év.

2023. I. félévében az egyre növekvő energiaárak és az inflációs hatások kompenzálása érdekében a bírák és igazságügyi alkalmazottak az illetményük mértékének figyelembevételével rendkívüli, eseti jellegű keresetkiegészítésben részesültek.

III. rész – Tárgyi feltételek

1. A bírósági szervezet működését biztosító épületek

1.1. Bírósági ingatlanok

Az ingatlanok műszaki állapotának figyelemmel kísérése, fenntartása és fejlesztése az OBH kiemelt feladata. A rendelkezésre álló forrásokat az OBH a rövid és középtávú tervekkel összhangban a tárgyévre vonatkozóan készített beruházási terv szerint használja fel.

Az előzetesen jóváhagyott beruházási terv szerint az igényfelmérések alapján tervezett fejlesztések közül az egyszerűbb munkákat a törvényszékek, az összetett, több évre áthúzódó fejlesztéseket pedig az OBH saját beruházásként valósítja meg.

A bíróságok vagyongazdálkodásába – ideértve a bérelt ingatlanokat is – 2023 I. félévében 113 városban 185 db, összesen 465.160 m² nettó alapterületű ingatlan tartozott.

A bíróságok kezelésében lévő ingatlanok használat szerinti megoszlása:

- 154 ítélkezési célt szolgáló épület,
- irattárak összesen 3.112 m² alapterületen,
- egyéb épületek (pl.: üdülő, garázs) összesen 4.658 m² alapterületen.

A Szarvasi Járásbíróság az ingatlan teljes körű felújításának idejére, valamint a Balatonfüredi Törvénykezési Hely és a Csornai Járásbíróság új épületeinek kialakításáig bérelt ingatlanokban kezdték meg munkájukat.

1.2. Kiemelt projektek, fejlesztések

1.2.1. Kúria projekt – Kossuth téri Igazságügyi Palota

A 2016-ban meghirdetett Steindl Imre Program keretében teljeskörűen megvalósulhat a Budapest V. kerület, Kossuth Lajos tér és környezete történetileg hiteles helyreállítása és a teret övező valamennyi épület és a térhez kapcsolódó közterületek felújítása.

A projekt célja – együttműködve a Steindl Imre Program Nonprofit Zrt.-vel – a Kúria átköltözésének előkészítése a Kossuth téri Igazságügyi Palotába.

Az Igazságügyi Palota épületének tervezési feladatai összevonásra kerültek az Agrárminisztérium épületének átalakításához kapcsolódó tervezési fel-

adatokkal. A tervezési program véglegesítését követően a tervezési szerződés megkötésére 2019. októberében került sor. A tervezési feladatok 2022. decemberében fejeződtek be. Az előkészítő kivitelezési munkálatok 2023 I. félévében megkezdődtek.

1.2.2. A Budapest Környéki Törvényszék (BKT) székháza

Az 1541/2019. (IX.25.) Korm. határozat értelmében a Kormány biztosította a korábbi „M3 Business Center” irodaház bírósági épületté való átalakításához szükséges 10,3 milliárd forint összeget.

Az irodaház „A” és „B” épületrészének megújulásával rendeződik a BKT több, mint 500 munkatársának elhelyezése. A tízszintes „A” épületben tervezett 54 tárgyalóteremből, 20 akár kép- és hangrögzítésre, valamint távmeghallgatásra is alkalmas eszközökkel felszerelhető tárgyalótermet, valamint céginformációs irodát alakítanak ki.

Az állami magasépítési beruházások megvalósításáról szóló 2018. évi CXXXVIII. törvény értelmében a beruházással összefüggő tervezési, közbeszerzési, kivitelezői feladatok ellátására – Beruházási Ügynökségként – a BMSK Zrt. került kijelölésre. A kivitelezési feladatok koordinálása érdekében együttműködési megállapodás jött létre az OBH, a BKT és a BMSK Zrt. között.

A „B” épületszárny kivitelezési munkálatai 2019 októberében kezdődtek meg. A „B” épületszárny 2020 november hónapban átadásra került, míg az „A” épületszárny felújításának műszaki átadása 2022 decemberében lezárult. A beruházás kiegészítéseként felújításra kerül az épület homlokzata is, melyre vonatkozóan szerződésmódosításra kerül sor. Az épület új bútorozásának beszerzésére irányuló közbeszerzési eljárást az OBH 2023. év II. félévében indítja el. A BMSK Zrt. megszűnésével a beruházás további lebonyolítását 2023 januárjától az Építésügyi és Közlekedési Minisztérium vette át. Az épület BKT általi vagyongazdálkodásba vétele 2024 I. félévében várható.

1.2.3. „KEHOP-5.2.2. – Középületek kiemelt épületenergetikai fejlesztései és megújuló energiaforrás hasznosítása” európai uniós pályázat

Az Európai Unió által finanszírozott Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program (KEHOP) két projektje keretében több bírósági épület korszerűsítésére kerül sor, összesen 1,7 milliárd forint értékben. A projektek megvalósítására az OBH Konzorciumi Együttműködési Megállapodást írt alá a konzorciumvezetőként kijelölt Nemzeti Fejlesztési és Stratégiai Intézet Non-profit Kft.-vel.

Első ütemben a Pécsi Törvényszék és a Pécsi Ítéltábla közös épületének energetikai fejlesztése valósult meg 300 millió forint értékben, mely 2019 decemberében került átadásra.

A második ütemben a Komlói és a Bajai Járásbíróság épületeinek teljes körű energetikai fejlesztésének előkészítése kezdődött meg, melynek eredményeként a kivitelezési szerződések 2020 októberében kerültek megkötésre. A kivitelezési munkálatok 2021. december hónapban befejeződtek.

A harmadik ütem részeként az Egeri Járásbíróság munkálatai 2022 áprilisában, az Ózdi Járásbíróság és a Nyíregyházi Törvényszék Toldi utcai épületének felújítási munkálatai 2022 szeptemberében kezdődtek meg. A beruházások befejezése Eger esetében 2023 december hónapban, Ózd és Nyíregyháza esetében pedig 2024 I. negyedévében várható.

1.3. Felújítások, építkezések, beruházások

1.3.1. Balatonfüredi Törvénykezési Hely

Az Illetékességi tv. 2019. december 17-ei módosítása, illetve az egyes igazságügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2020. évi CLXV. törvény 99. §-a értelmében a Veszprémi Törvényszék illetékességi területén 2022. január 1. napjától törvénykezési hely létesül Balatonfüreden.

A beruházás a Balatonfüred Városának Önkormányzata által felajánlott, Balatonfüred, Kossuth u. 28. szám alatti önkormányzati tulajdonú ingatlanon kerül megvalósításra.

Az önkormányzat vállalta az OBH és a Veszprémi Törvényszék által összeállított tervezési program szerint a bírósági épületre vonatkozó építési engedélyezési és kiviteli tervdokumentáció elkészíttetését.

Az engedélyezési és kiviteli tervek 2020 decemberében átadásra kerültek az OBH részére. Az átadott tervek alapján az OBH lefolytatta a kivitelező kiválasztására irányuló közbeszerzési eljárást, melyet követően az építési munkálatok 2021 szeptemberében megkezdődtek. Az épület bútorozásának beszerzését, valamint a használatbavételi engedélyezési eljárás lezárását követően a járásbíróság 2023 áprilisában költözött az új épületbe.

1.3.2. Csornai Járásbíróság

Az Illetékességi tv. módosításáról szóló 2019. évi CXXVII. törvény 48. § (1) bekezdése, valamint az egyes igazságügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2020. évi CLXV. törvény 99. §-a értelmében, 2022. január 1. napjától járásbíróság létesül a Győri Törvényszék illetékességi területén, Csornán.

2020. évben megkezdődött a Csornai Járásbíróság elhelyezésére szolgáló, Csorna, Soproni út 64. szám alatt található, korábban bíróságként funkcionáló épület teljes rekonstrukciójára és bővítésére irányuló beruházás előké-szítése. A meglévő épület átalakítására vonatkozó tervezési szerződés 2020 szeptemberében aláírásra került. A kivitelező kiválasztására irányuló közbeszerzési eljárás műszaki tartalmát képező kivitelezési tervdokumentáció 2021. év végére készült el, a közbeszerzési eljárás 2021 decemberében indult meg. A közbeszerzési eljárás sikeres lezárását és a kivitelezői szerződéskötést követően a kivitelezési munkálatok 2022 májusában kezdődtek meg, majd az ügyességgel történt egyeztetések alapján a kiviteli tervek, valamint a kivitelezési szerződés módosítása is szükségessé vált.

Az épület műszaki átadására várhatóan 2023. szeptemberében, az épület bútorozása után, valamint a használatbavételi engedélyezési eljárás lefolytatását követően kerül sor. Az épületbe való költözés pedig 2024 I. negyedévében valósul meg.

1.3.3. Szarvasi Járásbíróság

Az épület teljes rekonstrukciójának és bővítési munkáinak építési engedélyes és a kiviteli tervdokumentáció 2019. év végére rendelkezésre állt, mely alapján a kivitelező kiválasztására irányuló közbeszerzési eljárás 2021 márciusában elindult. A munkaterület átadására 2021. novemberében került sor, az építési munkák várhatóan 2023. IV. negyedévében fejeződnek be. A felújított épületbe való visszaköltözés a bútorozás megvalósítása, valamint a használatbavételi engedélyezési eljárás lefolytatását követően 2024. januárjában várható. A felújítási munkálatok idejére a bíróság ideiglenesen a Szent István Egyetem épületében működik.

2. Informatikai infrastruktúra

A bírósági szervezetben központi igazgatási feladat a szükséges informatikai feltételek biztosítása. Továbbra is célkitűzés a releváns információk elektronikus elérhetőségének biztosítása, illetve a bírósági ügyekkel kapcsolatos dokumentumok és adatok elektronikus rendelkezésre bocsátása az ügyfelek igényeit figyelembe véve. Ezen túlmenően a bírósági munkatársak részére is biztosítani kell, hogy munkájukat korszerű, hatékony és felhasználóbarát megoldások támogassák.

2.1. Központi és helyi szervek

A hálózati- és a szerverinfrastruktúra fejlesztés keretében a tárgyidőszakban folytatódott a központi szerverek üzembehelyezése, telepítése és konfigurálása.

A bírósági rendszerek biztonságának növelése érdekében 2023. I. félévében tovább folytatódott az új védelmi rendszer bevezetése, köztük az új vírusvédelmi szoftverre történő országos átállítás, és a központi rendszerek finomhangolása, valamint a kétfaktoros hitelesítés használatának kiterjesztése.

Előkészületi fázisba került a végponti eszközmenedzsmentet biztosító rendszer bevezetése, a központi tároló rendszer korszerűsítése, a központi címtár és levelezési rendszer új verzióra történő frissítése, valamint a Magyar Igazságügyi Akadémia oktatási feladatainak ellátásához szükséges új tanulástámogató rendszer bevezetése.

Tárgyidőszakban valósult meg a központi rendszerek elektronikus aláíráshoz kapcsolódó aláíró rendszerének minőségi cseréje, illetve a hosszútávú hitelesítő éles rendszer kialakítása.

Az irodai és biztonsági szoftverek, valamint a biztonsági rendszerek üzemeltetésére vonatkozó támogatási szerződés megkötésére került sor, amely biztosítja az érintett rendszerek folyamatos működését és naprakészen tartását.

2.2. Informatikai hálózat

A korábban használt behatolás-jelző, vírus- és spamszűrő kivezetése és az új alkalmazás bevezetése sikeresen megvalósult.

A Miskolci Törvényszéken kialakított és beüzemelt vészhelyzeti, katasztrófa helyreállítási központ eszközei bővítésre kerültek levélszűrővel, megvalósítva a redundanciát. Megtörtént a helyi, független nyilvános internet csatlakozás határvédelmi eszköz rendszerének részletes tesztelése és dokumentálása is.

Felmérésre és megtervezésre került a határvédelem eszközeihez szükséges 2023. első felében esedékes licenc megújítása. Megkezdődött a határvédelem eszközeihez és annak tehermentesítésére szolgáló management rendszer működési környezetének megtervezése és beszerzésének előkészítése is.

Befejeződött a Magyar Igazságügyi Akadémia felújításához kapcsolódó informatikai hálózatot érintő átalakítás, korszerűsítés.

A komplex két-, illetve háromszintű határvédelmi tűzfalrendszer felhasználói igények szerinti strukturális és funkcionális átalakítása folyamatosan zajlik.

2.3. Alkalmazásfejlesztések

1. A Bírósági Integrált Információs Rendszer (BIR-O) fejlesztései

- a közhatalom gyakorlásával vagy közvagyon kezelésével kapcsolatos kiemelt bűncselekményt érintő ügyek kezelése a rendszerben, és az elektronikus kapcsolattartáshoz szükséges ÁNYK nyomtatványok módosítása,
- a gyermek jelöléssel ellátott ügyek vonatkozásában a súlyszámkezelés módosítása,
- a csőd- és felszámolási közzétételi végzéssablonok cseréje a 2023. július 1-jével hatályba lépő jogszabályváltozással összefüggésben,
- befejeződött az Előállítási Tevékenységet Támogató Rendszer (továbbiakban: ETTR) kialakítása, megkezdődött az élesüzemű használata.

2. Hosszútávú archiváló megoldás bevezetése

Tárgyidőszakban élesítésre került a hosszútávú archiváló rendszer, amelynek célja egyrészt az újonnan keletkezett elektronikusan aláírt dokumentumok hitelességének hosszútávú megőrzése, másrészt a már elektronikusan aláírt dokumentumok felülhitelesítése a hosszútávú hitelesség fenntartása érdekében.

3. Elektronikus ingatlan-nyilvántartási rendszerhez történő csatlakozás előkészítése

Az ingatlan-nyilvántartási eljárás alapvetően papír alapon zajlik, illetve az ingatlan-nyilvántartást működtető informatikai rendszerek mára elavultak, és fenntartásuk erőforrásigénye is magas, ennek okán került elindításra az Elektronikus Ingatlan-nyilvántartás projekt a Lechner Tudásközpont koordinálásával. Az OBH az elektronikus ingatlan-nyilvántartási rendszerhez történő csatlakozás érdekében szakmai egyeztetéseket folytatott az E-ING rendszer fejlesztőjével.

4. Gondokolti nyilvántartási rendszer megújítása

Jogszabályban nevesített feladat a gondnokolti közhiteles nyilvántartás vezetése, amelyet egyedi fejlesztésű informatikai alkalmazás biztosít. A fejlesztés a nyilvántartás rendszerének funkcionális követelményspecifikációja alapján haladt, a program tesztelése megkezdődött.

5. Bírósági weboldalak akadálymentesítése

Tovább folytatódott a bíróságok központi honlapjának (www.birosag.hu) akadálymentesítése.

Megvalósult a különálló törvényszéki honlapok integrálása a bírósági honlap szerkezetébe az egységes struktúra kialakítása, valamint a biztonságosabb üzemeltethetőség érdekében. Az új törvényszéki oldalak tartalmának feltöltése folyamatosan zajlik, az átállás, illetve a régi oldalak lekapcsolása a teljes migrációt követően történik meg.

6. Iratkezelő szakrendszer fejlesztése a bírósági gazdasági hivataloknak

A bírósági gazdasági hivatalok magasszintű működésének támogatásához speciális iratkezelő szakrendszer került kifejlesztésre. Az új fejlesztésnek köszönhetően a gazdasági hivatalok a napi iratkezelési feladatok elvégzésén felül a szakterület igényeinek megfelelő nyilvántartást tudnak vezetni. Az új gazdasági modul segítségével a pénzügyi teljesítést igénylő dokumentumok a teljes ügyintézés alatt személyre szabottan kezelhetőek és az ügyfelekkel akár elektronikusan is tartható a kapcsolat – amely jelentős költségmegtakarítást jelent az intézmények részére. Az új rendszer pilot jelleggel a Fővárosi Törvényszéken került bevezetésre.

IV. rész – A bírósági szervezet gazdálkodása

1. A Bíróságok fejezet 2023. évi költségvetése

A Bíróságok fejezet 2023. évi működésére biztosított keret a Magyarország 2023. évi központi költségvetéséről szóló 2022. évi XXV. törvény alapján az alábbi táblázatban kerül bemutatásra:

BÍRÓSÁGOK FEJEZET	2023. ÉVI KIADÁSI ELŐIRÁNYZATOK	2023. ÉVI BEVÉTELI ELŐIRÁNYZATOK	2023. ÉVI KÖZPONTI KÖLTSÉGVETÉSI TÁMOGATÁS
1. CÍM BÍRÓSÁGOK	144.841,4	3.066,1	141.775,3
2. CÍM KÚRIA	6.541	108	6.433
3. CÍM	8.994,9	–	8.994,9
Igazságszolgáltatás beruházásai	7.333	–	7.333
Igazságszolgáltatás működtetése	1.561,9	–	1.561,9
A polgári peres eljárás elhúzódásával kapcsolatos vagyonhiány célelőirányzata	100	–	100
BÍRÓSÁGOK FEJEZET ÖSSZESEN*	160.377,3	3.174,1	157.203,2

*adatok millió forintban

A Bíróságok fejezet költségvetési törvényben biztosított költségvetési kerete a 2023. I. félévében kapott többletelőirányzatok eredményeként, az alábbi táblázatban foglaltak szerint változott:

A 2023. évi költségvetési keret I. félévi alakulása

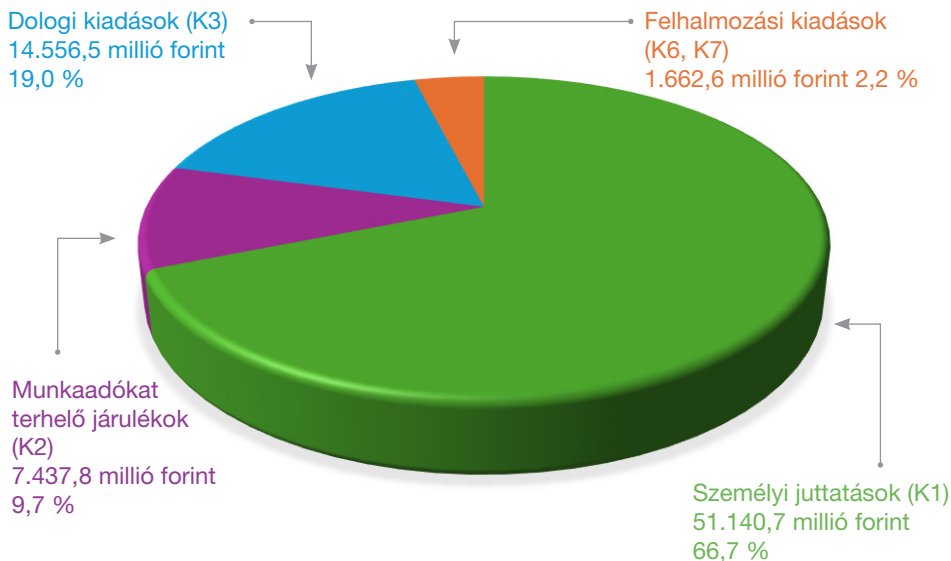
MEGNEVEZÉS	KÖZPONTI KÖLTSÉGVETÉSI TÁMOGATÁS*
2023. évi eredeti előirányzat	157.203,2
Minimálbér és garantált bérminimum emelésre kapott előirányzat többlet (PM/145-2/2023)	263,2
Fővárosi Ítéltábla Közigazgatás Kollégium létesítésével kapcsolatos többlet (PM/2565-1/2023)	387,8
2023. évi bérkompenzációra kapott elszámolás utáni többlet (PM/2381-2/2023)	2,3
Rezsitámogatás – 1182/2023. (V.8.) Kormány határozat végrehajtása (PM/4255/2023)	4.012,1
A volt közjogi méltóság részére járó juttatás emelkedéséből eredő 2023. évi többletigény (PM/3513-1/2023)	16
Magyarország 2023. évi központi költségvetéséről szóló 2022. évi XXV. törvény módosításáról szóló 2023. évi törvény (PM/3509/2023)	300
Összes többlet	4.981,4
2023. I. félévi módosításokkal megemelt előirányzat	162.184,6

*adatok millió forintban

A Bszi. 4. § értelmében az Országos Bírói Tanács 2023. június 1. napjától önálló címet alkot, önállóan gazdálkodó költségvetési szervként – 2023. évre vonatkozóan – 300 millió forint költségvetési támogatással rendelkezett.

2. Kiadási előirányzatok

A Bíróságok és a Kúria 2023. I. félévi költségvetésének teljesülése

Az alábbi költségek alacsony arányuk miatt nem kerültek feltüntetésre a diagramon:

- Ellátottak pénzbeli juttatásai (K4) teljesülése 26,9 millió forint volt, az összes pénzügyi teljesítés mindössze 0,04% -a,
- Egyéb működési célú kiadások (K5) teljesülése 6,6 millió forint volt, az összes pénzügyi teljesítés 0,01%-a,
- Egyéb felhalmozási célú kiadások (K8) teljesülése 8,0 millió forint, 0,01%-ot jelentett az összes teljesítéshez viszonyítva.

A kiadási előirányzatokon belül a legnagyobb volumenű a **Személyi juttatások (K1)** kiemelt előirányzata, az összes kiadás 66,7%-a.

2023. I. félévében a **Munkaadókat terhelő járulékok és a szociális hozzájárulási adó (K2)** 7.437,8 millió forint összegben realizálódott.

A **Dologi kiadások (K3)** 2023. I. félévében 22,4% -kal, azaz 2.664,9 millió forinttal megnövekedtek az előző év azonos időszakához képest, egyrészt jogszabályváltozásból eredően, másrészt makrogazdasági és inflációs hatások következtében.

Kiemelt növekedés volt tapasztalható az alábbiakban felsorolt költségek esetében:

- a közüzemi díjak kiadásai jelentős mértékben, 110,2%-kal, azaz 1.405,5 millió forinttal emelkedtek,
- az igazságszolgáltatásban közreműködők díja 21,1%-kal, azaz 492,2 millió forinttal,
- egyéb dologi kiadások rovat teljesítése 97,4%-kal azaz 105,3 millió forinttal emelkedett, a kártalanításra és a polgári peres eljárások elhúzóásával kapcsolatos vagyoni elégtétel miatt kifizetésekből eredően.

A közüzemi díjak emelkedéséből eredő többletkiadások fedezete az 1182/2023. (V.8.) Korm.határozat alapján, az igazságszolgáltatásban közreműködők díjának emelkedéséből adódó többletkiadások, valamint a polgári peres eljárás elhúzóásával kapcsolatos kiadások fedezete a Magyarország 2023. évi központi költségvetéséről szóló 2022. évi XXV. törvényben került biztosításra.

A **Beruházások (K6)** és a **Felújítások (K7)** kiemelt előirányzaton rendelkezésre álló előirányzat biztosított fedezetet az informatikai beruházásokra, beszerzésekre, illetve a bírósági épületeket érintő kisebb volumenű beruházásokra, felújításokra.

3. Saját bevételek

Magyarország 2023. évi központi költségvetéséről szóló 2022. évi XXV. törvény a VI. Bíróságok fejezet 1. cím Bíróságok esetében a saját bevételek előirányzatát az előző évvel azonos összegben, a 2. cím Kúria esetében 84 millió forinttal alacsonyabb összegben határozta meg.

A 2023. évi bevételek I. félévi alakulása*

KIEMELT ELŐIRÁNYZAT	EREDETI ELŐIRÁNYZAT	MÓDOSÍTOTT ELŐIRÁNYZAT	PÉNZÜGYI TELJESÍTÉS
Működési bevétel	407,4	416,3	421,4
Közhatalmi bevétel	2.766,7	2.766,7	1.998,1
Felhalmozási bevétel	–	326,0	268,1
Előző év előirányzati maradványának igénybevétele	–	813,7	810,9
ÖSSZESEN	3.174,1	4.322,7	3.498,5

* A táblázat az 1. Cím Bíróságok és a 2. Cím Kúria összesített adatait tartalmazza millió forintban.

Az előző évi maradvány összegéből 616,1 millió forint kötelezettségvállalással terhelt.

Az államháztartásról szóló törvény végrehajtását szabályozó 368/2011. (XII.31.) Korm.rendelet 150. § (4) bekezdése alapján 197,6 millió forint kötelezettségvállalással nem terhelt szabad maradvány a Központi Maradványel-számolási Alapba került befizetésre.

4. Fejezeti kezelésű előirányzatok

Az **Igazságszolgáltatás beruházásai törvényi sor** kerete biztosítja a fedezetet a bírósági szervezetek vagyonkezelésében és bérletében lévő épületek felújításaira, teljes körű rekonstrukcióira, melyek közül sok, csak több éven áthúzódó beruházás eredményeként valósítható meg.

Magyarország 2023. évi központi költségvetéséről szóló 2022. évi XXV. törvényben az Igazságszolgáltatás beruházásai törvényi sorra **7.333 millió forint** került biztosításra.

2023. I. félévében az Igazságszolgáltatás beruházásai törvényi sor terhére 4.655,9 millió forint került átcsoportosításra a törvényszékek, az ítélőtáblák és a Kúria költségvetésébe többek között az alábbi beruházásokra:

- a Balassagyarmati Törvényszéken, a Veszprémi Törvényszéken, a Debreceni Ítélőtáblán, és a Sárvári Járásbíróságon napelem rendszer telepítésére,
- a Hajdúszoboszlói Járásbíróság és a Fehérgyarmati Járásbíróság fűtés korszerűsítésére,
- a Kaposvári Törvényszék belső felújításának III. ütemére,
- a Balatonfüredi Törvénykezési Hely bútorozására,
- az Esztergomi Járásbíróság energetikai korszerűsítésére,
- a Kisvárdai Járásbíróság ideiglenes elhelyezésének kialakítására,
- a Kúria udvari homlokzati nyílászáróinak veszélymentesítésére, állagmegóvására.

Az **Igazságszolgáltatás működtetése törvényi soron biztosított 1.561,9 millió forint** fedezetet nyújtott minden olyan, év közben felmerülő kiadásra, amely a bírósági szervezetrendszer zavartalan működését biztosítja és a szakmai feladatok magas színvonalú ellátásához járul hozzá. A költségvetési törvényben meghatározott keret terhére az év első felében 362,5 millió forint került átadásra a bíróságok költségvetésébe.

A **polgári peres eljárás elhúzóásával kapcsolatos vagyoni elégtétel célelőirányzata** terhére 2023. I. félévében 8,9 millió forint került átadásra a bírósági intézmények költségvetésébe.

5. Kiemelt beszerzések

2023. I. félévében a gazdasági helyzetre tekintettel, az óvatos gazdálkodás elvét szem előtt tartva csak a bíróságok működéséhez elengedhetetlenül szükséges beszerzések valósultak meg, kiemelt beszerzések nem történtek.

6. A 2024. évi költségvetés előkészítése

A Bíróságok fejezet által 2024. évre vonatkozóan 24.826,3 millió forint összegű többletigény került benyújtásra, ami magában foglalta a 15%-os bírói illetményalap-emelés fedezetét is.

Ezzel szemben Magyarország 2024. évi központi költségvetéséről szóló 2023. évi LV. törvény 5.056,9 millió forint alacsonyabb összegű költségvetési támogatást biztosít 2024. évre a Bíróságok fejezet költségvetésébe a 2023. évi eredeti előirányzathoz viszonyítva az alábbiak szerint:

CÍMEK	2023. ÉVI KÖLTSÉGVETÉSI TÖRVÉNY TÁMOGATÁSI KERETSZÁMAI	2024. ÉVI KÖLTSÉGVETÉSI TÖRVÉNY TÁMOGATÁSI KERETSZÁMAI	VÁLTOZÁS 2023. ÉVHEZ KÉPEST
1. CÍM Bíróságok	141.775,3	139.127,4	- 2.647,9
2. CÍM Kúria	6.433	6.224	- 209
3. CÍM OBT	300	600	300
4. CÍM Igazságszolgáltatás működtetése	1.561,9	1.561,9	-
4. CÍM Igazságszolgáltatás beruházásai	7.333	4.833	-2.500
4. CÍM Polgári peres eljárás elhúzódsával járó vagyoni elégtétel célelőirányzata	100	100	-
VI. BÍRÓSÁGOK FEJEZET*	157.503,2	152.446,3	- 5.056,9

*adatok millió forintban

V. rész – A bírósági szervezet integritása

1. A bíróságok ellen indított peres eljárások

A Bszi. 86. § (3) bekezdésének b) pontja alapján, a bíróságok perbeli képviseletéről szóló szabályzatról szóló 6/2014. (IV. 30.) OBH utasítás 4. § (1)-(3) bekezdése szerinti meghatalmazás esetén az OBH képviseli a bíróságokat a bírósági eljárásokban. A képviseletet az OBH SZMSZ-e alapján a Jogi Képviseleti Osztály látja el.

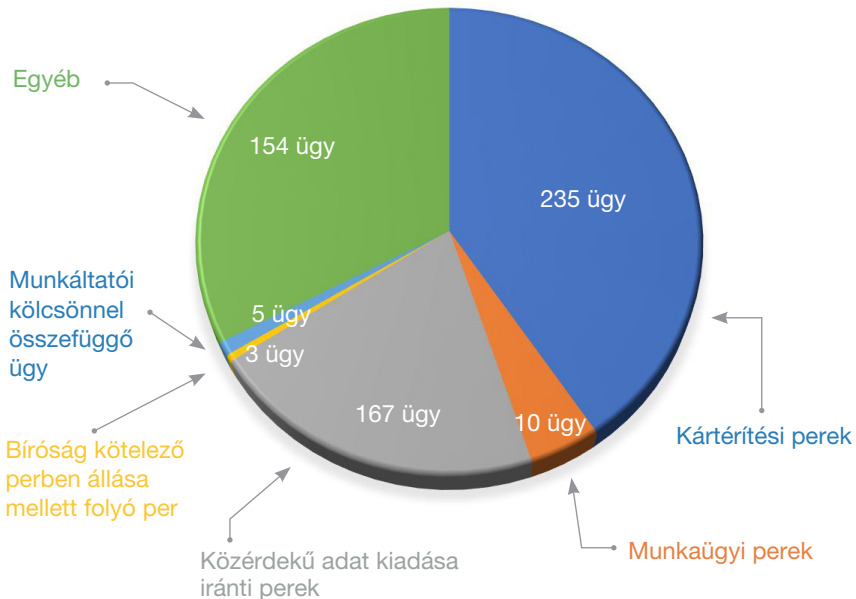
A bíróságok ellen 2023. I. félévében összesen 225 peres eljárás indult, ezek közül 158 perben (70,2%) a bíróságok a képviseletüket saját hatáskörben látták el.

A 2023. I. félévében indult peres eljárások közül 67 ügyben (29,8%) kapott az OBH meghatalmazást a képviselet ellátására. Ezek az ügyek túlnyomórészt kártérítési és közérdekű adat kiadása iránt indított peres eljárások voltak. Az Infotv. alapján indított perekben legtöbbször a kiadni kért adatok közérdekű jellege vitatott.

2023. június 30. napján 574 ügy volt folyamatban a bíróságok ellen. Ez a számadat a saját hatáskörben és az OBH-nak adott meghatalmazás útján ellátott ügyek számát összesítve tartalmazza, utóbbi kategóriába 309 ügy tartozik.

A folyamatban maradt perek ügytípusok szerinti megoszlását a következő diagram tartalmazza:

Bíróságok elleni perek ügytípusok szerinti megoszlása (2023. I. félév)

A jogerősen befejezett 154 ügy közül 5 per zárult a bíróságok marasztalásával, azaz a keresetek csaknem 96,8%-ban megalapozatlanok voltak.

A beszámolási időszakban az eljáró bíróságok ítéleteikben összesen 4.899.067 forint megfizetésére kötelezték az alperesi bíróságokat, amely a 2023. I. félévében indult és az OBH képviseleti tevékenysége mellett zajló eljárásokban peresített követelésekhez (összesen 390.760.922 forint) viszonyítva alacsony összeg, annak 1,2%-a.

2. Belső ellenőrzés

A belső ellenőrzés működésének jogszabályi keretét a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII.31.) Korm. rendelet határozza meg.

Az OBH-ban az Ellenőrzési Főosztály, valamint a Kúria, az ítélőtáblák és a törvényszékek belső ellenőrei a bíróságok elnökei által jóváhagyott Belső Ellenőrzési Kézikönyv szerint végzik a munkájukat.

A belső ellenőrzési rendszer a hatályos előírásoknak, a hazai és a nemzetközi standardoknak megfelelően működik. Az OBH Ellenőrzési Főosztálya az ellenőrzési és tanácsadói tevékenységével, a megfogalmazott javaslataival és figyelemfelhívásaival hozzájárul az irányítószervi kontroll erősítéséhez, a működési folyamatok átláthatóságának, szabályosságának biztosításához.

2023. I. félévében az Ellenőrzési Főosztály egy szabályszerúségi ellenőrzést (mely az OBH Informatikai és Elektronikus Ügyintézési Főosztályát és a Gazdálkodási Főosztályát érintette), továbbá három utóellenőrzést (Pécsi Ítéltábla, Szegedi Ítéltábla, OBH Közbeszerzések és Szerződéses Kapcsolatok Főosztálya), illetve a fejezet egészét érintő költségvetési-pénzügyi ellenőrzést hajtott végre.

A fejezet egészét érintő, az intézményi belső ellenőrök által elvégzett ellenőrzések:

- A beszámoló valóságára, ezen belül a mérleg leltárral való alátámasztása, könyvvizelési rendszer működése: a belső ellenőrök a helyi szintű ellenőrzések során összesen 9 javaslatot, 9 intézményben 22 figyelemfelhívást, továbbá minden intézményt érintően 1 figyelemfelhívást fogalmaztak meg.

Az OBH Ellenőrzési Főosztálya (EF) által lefolytatott:

utóellenőrzések:

- A **Pécsi Ítéltábla** elnöke által kiadott 2022.EI.IV.B.19/5 számú intézkedési tervben szereplő 7 db javaslat miatt tett intézkedéseit, azok megvalósulását, végrehajtását az EF minden esetben megfelelőnek minősítette.
- A **Szegedi Ítéltábla** elnöke által kiadott 2022.EI.IV.A.1/7 számú intézkedési tervben szereplő 2 db javaslat miatt tett intézkedéseit, azok megvalósulását, végrehajtását az EF minden esetben megfelelőnek minősítette.
- Az **OBH Közbeszerzések és Szerződéses Kapcsolatok Főosztálya** által kiadott 2022.OBH.XIII.A.21/2 számú intézkedési tervben szereplő 5 db javaslat miatt tett intézkedéseit, azok megvalósulását, végrehajtását az EF minden esetben megfelelőnek minősítette.

szabályszerúségi ellenőrzés:

- Az **OBH Informatikai tárgyi eszközök és kiegészítők nyilvántartásának és kezelésének rendje** alkalmazásával az EF a feltárt hiányosságok megszüntetésére 7 db javaslatot és 5 db figyelemfelhívást fogalmazott meg.

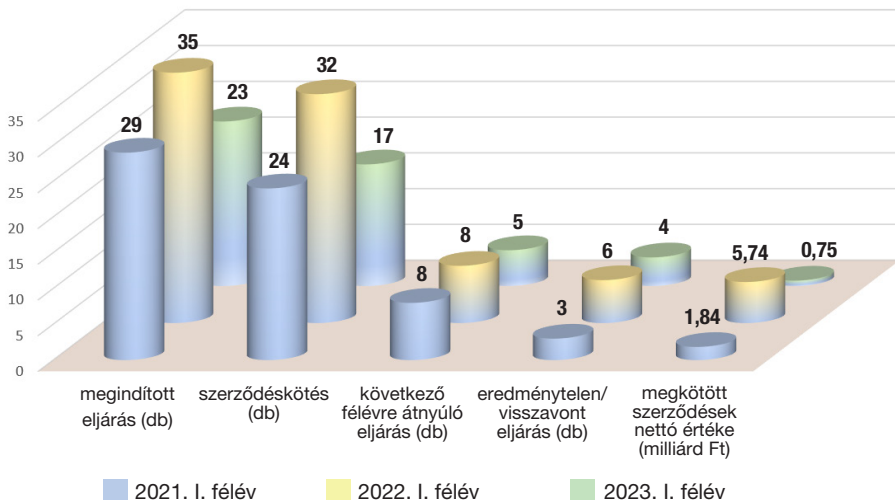
Az Ellenőrzési Főosztály által **2023. I. félévében** az elvégzett ellenőrzések nem tártak fel büntető, illetve szabálysértési eljárás megindítására okot adó szabálytalanságot.

3. Közbeszerzések

Az OBH, mint a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (Kbt.) 5. § (1) bekezdésének c) pontja cb) alpontja szerinti klasszikus ajánlatkérő szervezet 2023. I. félévében összesen 23 db közbeszerzési eljárást indított, melyből 2 alkalommal az eljárás több részajánlattételt tartalmazott.

Az OBH 2023. I. félévében – a 2022. évben megindított és 2023. I. félévére áthúzódó 2 db közbeszerzési szerződéssel együtt – **összesen nettó 751.668.972 millió forint értékben, 17 db közbeszerzési szerződést kötött.**

A közbeszerzési eljárások alakulása

A megindított eljárások 78%-a eredményesen zárult, mindösszesen 2 db eljárás volt eredménytelen és 2 db eljárás került visszavonásra.

A megindított eljárások közül 13 db központosított közbeszerzési rendszeren keresztül került megvalósításra, míg 10 db eljárás (5 db eljárás uniós nyílt, 5 db eljárás nemzeti eljárás) az Elektronikus Közbeszerzési Rendszeren keresztül került lefolytatásra.

A 2023. I. félévében megindított 23 db közbeszerzési eljárásból 2 eljárásban két-két részfeladat és így eljárásonként 2-2 db szerződés megkötésére került sor.

A 2023. I. félévben az OBH által megindított eljárásokkal kapcsolatban jogorvoslati eljárás nem indult.

4. Közérdekű adatigénylésekkel és adatvédelemmel kapcsolatos ügyek

A bíróságok központi honlapján az OBH rendelkezésére álló, az Országos Statisztikai Adatfelvételi Program keretében gyűjtött országos statisztikai és ügyforgalmi adatok közzétételre kerülnek. Ezen túlmenően az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (Infotv.) 26. § (1) bekezdése értelmében közfeladatot ellátó szervként az OBH-nak is lehetővé kell tennie, hogy a kezelésében lévő közérdekű adatot és közérdekből nyilvános adatot – az e törvényben meghatározott kivételekkel – erre irányuló igény alapján bárki megismerhesse.

2023. I. félévében összesen 31 darab közérdekű adatigénylést terjesztettek elő az OBH-nál, ugyanakkor az egyes adatigénylések jellemzően több összetett kérdést tartalmaztak, melyek így sok esetben egyenként is többelmeűek voltak, több információra irányultak, megközelítőleg 135 darab önálló adatigénylet képezve. Az adatigénylések intézésének kötelező statisztikai adatai a bíróságok központi honlapján évekre visszamenőleg megismerhetők.

Az adatigények elsősorban a bíróságok ítélkezési tevékenységére, ezen belül is meghatározott ügytípusokkal kapcsolatos országos szintű statisztikai adatokra vonatkoznak. A megkeresések jelentős számban tanulmányi kötelezettség teljesítéséhez, jellemzően egyetemi szakdolgozathoz, illetve tudományos kutatáshoz szükséges statisztikai adatok megismerésére irányulnak.

A közérdekű adatigénylések mellett az OBH 91 db „egyébb adatvédelmi tárgyú ügyben” járt el. Ide tartoznak az adatvédelemmel kapcsolatos bírósági megkeresések, jogszabálytervezetek adatvédelmi szempontú észrevételezése, intézményközi szakmai egyeztetések és más rendezvények, képzések.

5. Bírák, igazságügyi alkalmazottak fegyelmi helyzete

5.1. Bírák fegyelmi helyzete

2023. I. félévében 2 bíró részesült írásbeli figyelmeztetésben, valamennyi esetben szolgálati viszonyal kapcsolatos kötelezettségszegés miatt.

2023. I. félévében az elsőfokú szolgálati bíróság előtt 5 bíróval szemben 6 esetben kezdeményeztek fegyelmi eljárást.

A fegyelmi eljárás kezdeményezésére

- 5 esetben szolgálati viszonyal kapcsolatos vétkes kötelezettségszegés (Bjt. 105. § a) pont) miatt,
- 1 esetben szolgálati viszonyal kapcsolatos vétkes kötelezettségszegés és a bírói hivatás tekintélyét sértő vagy veszélyeztető magatartás (Bjt. 105. § a) és b) pont) miatt került sor.

Az elsőfokú szolgálati bíróság 5 esetben a fegyelmi eljárás megindításáról döntött, egy esetben az eljárást megtagadta.

A szolgálati bíróság 2023. I. félévében három korábban indult fegyelmi eljárást megszüntetett, ezek közül egy esetben a fegyelmi vétség elkövetését megállapította.

Fegyelmi büntetés kiszabásával három eljárás fejeződött be, a szolgálati bíróság

- 2 esetben feddés,
- 1 esetben egy fizetési fokozattal visszavetés fegyelmi büntetést szabott ki.

2023. I. félévében bírákkal szemben 2 büntetőeljárás indult a mentelmi jog felfüggesztése nélkül: a becsületsértés vétsége miatt indult magánvádas eljárás egyéb okból megszüntetésre került, a bűnpártolás büntette miatt 2023. májusában indult pótmagánvádas eljárásban 2023. júniusában a pótmagánvádló ejtette a vádat.

Ugyanebben az időszakban a bírakkal szemben 2023. évet megelőzően indult büntetőeljárások közül 1 fejeződött be: a rágalmazás vétsége miatt indult pótmagánvádas eljárást a pótmagánvádló vádelejtésére tekintettel a bíróság megszüntette. A rágalmazás vétsége, magánlaksértés vétsége és más bűncselekmények, garázdaság, kisebb kárt okozó rongálás és zaklatás vétsége miatt indult 4 büntetőeljárásban érintett bíró szolgálati viszonya megszűnt.

2023. I. félévében bírakkal szemben 4 szabálysértési eljárás indult a közúti közlekedési szabályok kisebb fokú megsértése miatt, ezek közül 1 esetben pénzbírság kiszabására került sor, 2 esetben a bírót figyelmeztetésben részesítették, 1 esetben a bíróság az eljárást megszüntette.

Ugyanebben az időszakban a bíróval szemben 2023. évet megelőzően közúti közlekedés rendjének megzavarása miatt indult szabálysértési eljárás megszüntetésre került.

5.2. Igazságügyi alkalmazottak fegyelmi helyzete

2023. I. félévében 8 igazságügyi alkalmazott részesült írásbeli figyelmeztetésben hivatali gépjármű magáncélú használatához szükséges díjkalkuláció hiányossága, „facebook” közösségi oldalon politikai tartalmú vélemény közzététele, munkaidőben történt magáncélú internethasználat, adatvédelmi incidens okozása, igazságügyi alkalmazotti munkakörhöz méltatlan fotók közzététele, feleknek kiadott végzéseken az aláíró minőségének téves megjelölése, tárgyalási jegyzék ügyész részére történt késedelmes megküldése, bírósági épületben igazságügyi szervhez és a munkakörhöz méltatlan magatartás tanúsítása miatt.

2023. I. félévében a munkáltatói jogkör gyakorlója 8 igazságügyi alkalmazottal szemben rendelt el fegyelmi eljárást a bíróság épületének bombaradó ideje alatt munkaköri kötelezettség megszegésével történt elhagyása, az igazságügyi alkalmazottakkal szemben indult büntetőeljárás, munkaköri kötelezettség végrehajtásának megtagadása, más nevére szóló belépőkártya jogosulatlan felhasználása, magáncélból történt távollét ledolgozásának elmulasztása, munkavégzési kötelezettség nem teljesítése miatt.

Ezen eljárások közül 4 fejeződött be 2023. I. félévében: a fegyelmi tanács 2 esetben megrovás fegyelmi büntetést szabott ki, 1 esetben a fegyelmi eljárás megszüntetése mellett figyelmeztetést alkalmazott, 1 esetben a fegyelmi vétség elkövetését megállapította és a fegyelmi eljárást megszüntette.

A 2023. évet megelőzően indult fegyelmi eljárások közül 2023. I. félévében 2 fejeződött be, a fegyelmi tanács 1 esetben az előmeneteli rendszerben történő várakozási idő egy évvel történő meghosszabbítása – végrehajtásában egy év próbaidőre felfüggesztve – fegyelmi büntetést szabott ki, 1 esetben a fegyelmi eljárás a fegyelmi eljárás alá vont szolgálati jogviszonyának megszűnésére tekintettel megszűnt.

6. Az Országos Bírósági Hivatal és Országos Bírói Tanács együttműködése

2023. június 1. napjával hatályba lépett az egyes igazságügyi tárgyú törvényeknek a magyar helyreállítási és ellenállóképességi tervhez kapcsolódó módosításáról szóló 2023. évi X. törvény, amely számos, lényeges ponton módosította a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvényt (Bszi.), a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CLXII. törvényt (Bjt.), valamint az igazságügyi alkalmazottak szolgálati jogviszonyáról szóló 1997. évi LXVIII. számú törvényt (lasz).

Az OBT és az OBH kapcsolatáról, együttműködéséről, az OBT felügyeleti tevékenységéről szóló módosító rendelkezések meghatározó módon új alapokra helyezték a két szervezet kapcsolatát.

A Bszi. 76. §-ában meghatározott OBH elnöki feladatok, melyek a központi igazgatás tematikájához kapcsolódnak, az OBT Bszi. 103. §-ában rögzített felügyeleti, ellenőrzési jogkörével összefüggésben értelmezendők. Az OBH elnöke központi igazgatási feladatköreit 2023. június 1. napjától számos esetben csak az OBT-vel egyetértésben gyakorolhatja. Az így kialakított jogi környezet hatékony együttműködést kíván mindkét szervezettől, hiszen az egyetértési jog gyakorlása mellett a központi igazgatási feladatok gyors és hatékony ellátását párhuzamosan biztosítani kell.

7. Az Országos Bírói Tanács, mint önállóan gazdálkodó központi költségvetési szerv létrehozása

Az egyes igazságügyi tárgyú törvényeknek a magyar helyreállítási és ellenállóképességi tervhez kapcsolódó módosításáról szóló 2023. évi X. törvény 45.§-a speciális, provizórikus szabályozást vezetett be, amely a Bszi. 197/F.§-át módosította, kiegészítette.

A törvényi rendelkezésnek megfelelően 2023. június 1. napjától (2024. február 29. napjáig) az OBT gazdasági szervezeti feladatait az OBH látja el, az ál-

lamháztartás gazdálkodására, számvitelére, adatszolgáltatására, működésének rendjére vonatkozó szabályok alapján. Ezen túlmenően, a 2024. február 29. napjáig tartó, 9 hónapos, úgynevezett „inkubációs időszakban”, az OBH közvetlen támogatást nyújt az OBT létrehozásával és működésével összefüggő titkársági és adminisztratív teendők ellátásához.

Az Országos Bírósági Hivatal elnöke az OBH-ban 2023. június 1. napjával új szervezeti egységet – Bírósági Koordinációs és Felügyeleti Főosztály (BKFF) – hozott létre annak érdekében, hogy hatékony kapcsolattartás alakuljon ki az OBH és az OBT között a Bszi. 76. §-ában meghatározott központi igazgatási feladatok és az ehhez kapcsolódó, a Bszi. 103. §-ában rögzített, az OBT egyetértési joggyakorlásával összefüggő kérdésekben.

Az új főosztály közreműködik az OBH elnökének a Bszi. 76. § (8) bekezdés a) pontja szerinti tájékoztatási kötelezettsége teljesítésében, koordinálja az OBT által a bíróságok igazgatásával kapcsolatos dokumentumok, információk és adatok megismerését, illetve az egyéb OBT megkeresések teljesítését.

Az előbbi, hosszútávú feladatok végrehajtása mellett, az új főosztály koordinálja a Bszi. 197/F. §-ában meghatározott átmeneti időszakban a főosztályok és az OBT közötti együttműködést.

VI. rész – Elektronikus eljárások, e-ügyintézés

1. Elektronikus ügyintézési szolgáltatások

Az **e-panaszügyintézés** keretében az ügyfelek igazgatási panaszait elektronikus úton is benyújthatják. A tárgyidőszakban **279 alkalommal** éltek ezzel a lehetőséggel az ügyfelek.

A **pertartam-kalkulátor** segítségével az ügyfelek megtekinthetik, hogy a perek az adott ügytípusban átlagosan mennyi idő alatt fejeződnek be a bíróságokon. 2023. I. félévében **2.531 alkalommal** kalkuláltak az alkalmazás segítségével.

A **Bírósági Elektronikus Tájékoztatási és Figyelmeztető Rendszeren (BETFR)** keresztül a regisztrált ügyfelek és jogi képviselők betekintheznek az ügy alapadataiba, SMS és e-mail üzenetben tájékoztatást kaphatnak a fontosabb eljárási cselekményekről.

2023. I. félévében

- a regisztráló új felhasználók száma: **1.922 db**,
- a regisztrációval érintett új ügyek száma: **805 db**,
- az SMS és e-mail üzenetek küldésére feliratkozott új felhasználók száma: **835 db**,
- felhasználók részére kiküldött SMS és e-mail üzenetek száma: **3.918 db**.

A **csődbetekintő portál** a folyamatban lévő csőd- és felszámolási eljárásokhoz kapcsolódó igazolás kiállítása iránti kérelmek elektronikus ügyintézését biztosítja. A portál használata során a tárgyidőszakban **158 db** kérelem került benyújtásra.

Az **Ügyfél Irathozzáférési Rendszer (ÜIR)** lehetővé teszi az ügyfelek számára, hogy megfelelő jogosultság esetén a 2020. január 1-jén vagy azt követően indult bírósági ügyekben a digitális iratokat online, ingyenesen megtekinthessék. A tárgyidőszakban országosan **2.777 db betekintési kérelem érkezett**, és **42.839 alkalommal** került sor digitális betekintésre, mely a tavalyi év azonos időszakához képest 32%-os emelkedést mutat.

A **Lajstromirodai Iratbetekintő Rendszer (LIR)** segítségével az ügyfelek a bírósági kezelőirodákon bármely bíróság e-aktáját az ott kihelyezett informatikai eszköz segítségével megtekinthetik. A rendszert az érintett időszakban 85 alkalommal vették igénybe az ügyfelek.

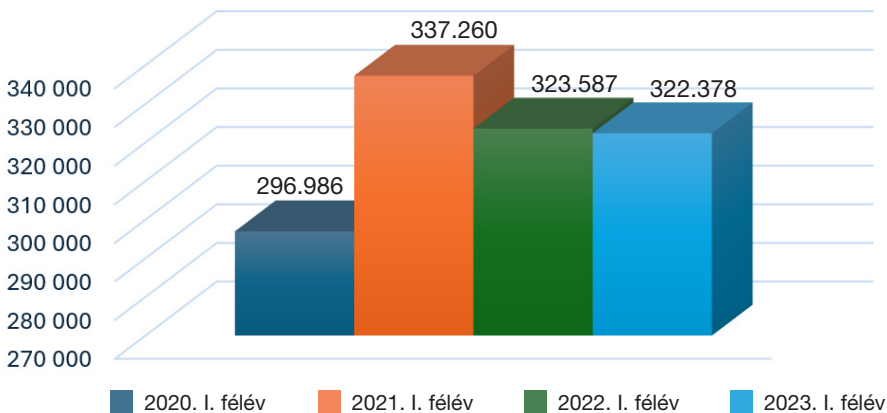
2. Elektronikus kapcsolattartás az egyes eljárásokban

Az elektronikus kapcsolattartást az OBH és a bíróságok, mint elektronikus ügyintézését biztosító szervek, a feladat- és hatáskörükbe tartozó valamennyi eljárásban kötelesek biztosítani.

2.1. Civilisztikai eljárások

A civilisztikai peres és nemperes eljárásokban (ide nem értve a csőd- és felszámolási, a civil szervezetek nyilvántartási eljárásait és a cégeljárásokat) előterjesztett e-beadványok száma nem változott jelentős mértékben az előző időszakhoz képest, az elektronikus kapcsolattartásra nem kötelezett felek közül is egyre többen választják ezt a kapcsolattartási formát a papír alapon történő benyújtás helyett.

Civilisztikai perekben előterjesztett e-beadványok száma

A civilisztikai nemperes eljárásokban 2023. I. félévében **129.595 elektronikus beadvány** érkezett a bíróságokra.

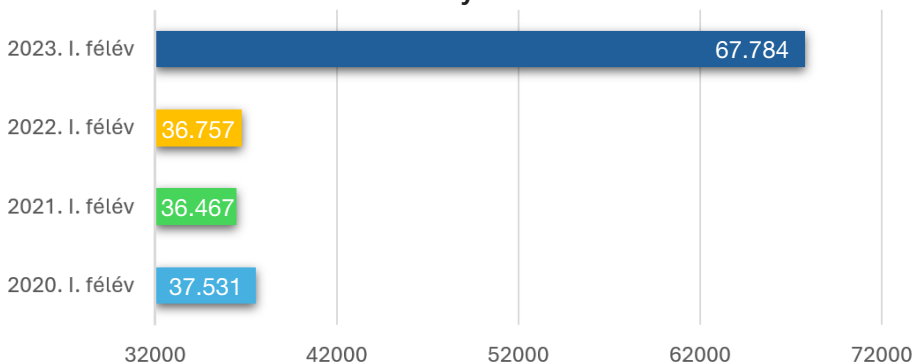
	Kezdőirat	Utóirat	Összesen
Peren kívüli ügyek	20.007	15.873	35.880
Végrehajtási ügyek	92.003	1.682	93.715
Összesen	112.040	17.555	129.595

Az egyes büntetőjogi tárgyú és ehhez kapcsolódóan egyéb törvények módosításáról szóló 2021. évi CXXXIV. törvény rendelkezései alapján 2022. március 1. napjától a közigazgatási ügyekben eljáró bíróságok hatáskörének módosítására tekintettel valamennyi közigazgatási ügyszakot érintő peres és nemperes ügyben benyújtható ÁNYK űrlap módosításra került.

2.2. Csőd- és felszámolási eljárások

A csőd- és felszámolási eljárásokban előterjesztett elektronikus beadványok számának alakulását a következő diagram szemlélteti:

A csőd- és felszámolási eljárásokban előterjesztett e-beadványok száma

A duplájára nőtt beadványszám az újra indult kényszertörlesztési eljárásokból átfordult, a cégbíróságok által kezdeményezett felszámolási eljárások elektronikus iratforgalmára vezethető vissza.

2.3. Fejlesztések

2023. június 30. napjáig megtörtént a csőd- és felszámolási eljárásokban használatos közzétételi sablonok teljeskörű frissítése és a hatályba lépő jog-

szabályoknak való megfeleltetése. A fejlesztés az Igazságügyi Minisztérium Céginformációs Szolgálatával és a Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó Kft.-vel közös együttműködés keretében történt.

Figyelemmel arra, hogy a cégbíróságokat kiszolgáló szervezetek elavultak, folyamatos az egyeztetés az Igazságügyi Minisztérium Céginformációs Szolgálatával a szervezetek kiváltásáról és központosításáról, melynek eredményeként a törvényszékek mentesülni fognak a cégbírósági szervezetek fenntartásának terhe alól.

2.4. Cégügyszak

Az országos adatokat tekintve 2023. I. félévében **135.470 db** cégbejegyzési és változásbejegyzési kérelem, míg cégtörvényességi eljárás megindítása iránt **19.004 db** kérelem érkezett.

A vizsgált tárgyidőszakban az **E-cég betekintő felületen** összesen **302.136 db** cégirat letöltését indították el az ügyfelek.

2.5. Civil szervezetek nyilvántartásának elektronizálása

Az ügyszakban alkalmazott lajstrom, nyilvántartó és elektronikus kommunikációt lehetővé tevő informatikai rendszer, a Civil Integrált Információs Rendszer (CIIR) és a vonatkozó elektronikus űrlapok fejlesztése folyamatos a jogszabályoknak és a felhasználói igényeknek való megfelelés érdekében.

A tárgyidőszakban a CIIR rendszerben többek között bővült a nyilvántartási adatok köre és a NAV-OBH egyablakos adatkapcsolat a szerkezetátalakításról és egyes törvények jogharmonizációs célú módosításáról szóló 2021. évi LXIV. törvénynek való megfelelés érdekében. Megvalósult a bíróságok közötti oldalirányú elektronikus kapcsolat és a közvetlen Cégek Közlöny irányú közzététel lehetősége.

Az országos adatokat figyelembe véve 2023. I. félévében **52.210 db iratot** (kezdő- és utóiratot) nyújtottak be a civil nyilvántartási eljárások során, melyből **28.863 db** elektronikus úton érkezett.

2.6. Büntető- és szabálysértési eljárások

A büntető- és szabálysértési eljárásokban a nyomozó hatóság, az ügyész, a bíróság, a büntetés-végrehajtási, valamint más állami szervek kötelezően elektronikus úton tartják a kapcsolatot. Ugyancsak kötelező a védőknek, valamint bármely eljárási szereplő jogi képviselőjében eljáró ügyvédeknek az elektronikus kapcsolattartás.

A bíróságokra 2023. I. félévében

- büntető ügyekben **290.810 elektronikus irat** érkezett, melyből 62.347 db kezdőirat és 228.463 db utóirat,
- szabálysértési ügyekben **147.218 elektronikus irat** érkezett, melyből 118.222 db kezdőirat, 28.996 db utóirat volt.

A Magyar Közlönyben 2022. december 19. napján hirdették ki az egyes büntetőjogi tárgyú és ehhez kapcsolódóan egyéb törvények módosításáról szóló 2022. évi LX. törvényt, melynek büntetőjogi tárgyú szabályai 2023. január 1. napján léptek hatályba. A módosító törvény többek között érintette a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvényt, így az eljárás alá vont személyre vonatkozó rendelkezések – a Be. szabályaival egyezően – kiegészültek a lakcímbjelentés kötelezettségével, azaz az eljárás alá vont személy köteles a lakcímét, értesítési címét, tényleges tartózkodási helyét, kézbesítési címét, telefonos elérhetőségét, elektronikus levelezési címét vagy más elektronikus elérhetőségét, valamint ezek megváltozását – a változást követő három munkanapon belül – a szabálysértés miatt eljáró bírósággal, vagy szabálysértési hatósággal közölni.

A Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény módosítása következtében beiktatásra került a Btk.-ba két életfogytig tartó szabadságvesztés büntetés „találkozása” esetére a feltételes szabadság megszüntetésére vonatkozó rendelkezés, valamint új fordulatokkal egészült ki a kuruzslás törvényi tényállása, a jogellenes bevándorlás elősegítése, támogatása és módosult a gyógyszerhamisítás minősített esete is. Az új értékek kezelésének biztosítása érdekében a BIR-O rendszer megfelelő módosítása megtörtént.

Az átfogó módosítás érintette a körözési nyilvántartási rendszerről és a személyek, dolgok felkutatásáról és azonosításáról szóló 2013. évi LXXXVIII. törvényt is, amely kimondja, hogy a körözött személy telefonos elérhetősége, elektronikus levelezési címe, illetve egyéb elektronikus elérhetősége a büntetőeljárás lefolytatása szempontjából kiemelt fontosságú elérhetőségi adat, ezért indokolt, hogy a körözött személyek nyilvántartása is tartalmazza azokat. A büntetések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról szóló 2013. évi CCXL. törvényen is átvezetésre kerültek az egyszerűsített elektronikus kézbesítési és kommunikációs lehetőségek, amely a bíróságokat is érintették.

Az informatikai fejlesztések eredményeként a büntetés-végrehajtási szervezet a büntetés-végrehajtási intézetekben olyan elektronikus ügykezelő felületet működtet, amelyek az elítélti kérelmek és panaszok benyújtása mellett alkalmasak a belső hivatalos iratok kézbesítésére is. A módosítás annak lehetőségé-

gét teremtette meg, hogy a büntetés-végrehajtási szerv hivatalos iratainak kézbesítése, az elítélt, illetve az egyéb jogcímen fogvatartott hozzájárulása esetén e területen keresztül történhessen meg. A korszerű technikai lehetőségek elterjedésére tekintettel a papíralap mellett lehetőség nyílt a fogvatartotti kérelmek elektronikus úton történő előterjesztésére, amely elsődlegesen a fogvatartottak ügyintézése megkönnyítésére a büntetés-végrehajtási szervezet által már kísérleti jelleggel bevezetett KIOSZK rendszer útján valósítható meg.

A büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény módosítása következtében kibővítésre került a kötelezően közzendő adatok köre a rövid úton történő kommunikációt biztosító elérhetőségekkel, mint a telefonszám, email-cím, illetve más elektronikus alkalmazások (Facebook-messenger, Viber, WhatsApp, stb.) szerinti elérhetőségek, míg az adatközlési kötelezettséget kiterjesztették a terheltre, a sértettre és a tanúra egyaránt. A gyakorlatot megjelenítve a módosítás kifejezett felhatalmazást adott az elfogatóparancs alapján őrizetbe vett személy jelenlétének telekommunikációs úton történő biztosítására is. Valamennyi módosítás átvezetésre került a BIR-O rendszer által kezelt egyes értékeken és a „C-D” és „FK” statisztikai egyéni lapok értékei is ennek megfelelően kerültek kiigazításra.

2022. november 15. napján lépett hatályba a kondicionalitási eljárással összefüggésben a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény módosításáról szóló 2022. évi XLI. törvény, amely egy új külön eljárást vezetett be „Eljárás közhatalom gyakorlásával vagy közvagyon kezelésével kapcsolatos kiemelt bűncselekmény esetén” elnevezéssel a Be. új CV/A. fejezetébe. 2022. november 24-ei hatállyal az Európai Támogatásokat Auditáló Főigazgatóságról és a kondicionalitási eljárás eredményes lezárása érdekében az Európai Bizottság kérésére elfogadott egyes törvények módosításáról szóló 2022. évi XLIV. törvény módosította az új külön eljárásra vonatkozó szabályokat. Az ennek kapcsán elkészült fejlesztések tesztelése 2023. év első hónapjában folyamatos volt, a kapott visszajelzések alapján a rendszer finomítása is megtörtént, a C és D lapokon a kiemelt bűncselekmény külön megjelölhetővé vált.

A központi kezelésű értéklisztákban frissítésre került minden társszerv által átadott, valamint a jogszabályváltozások következtében módosuló adat, így az egyes szervek neve, elérhetősége, elektronikus címe.

Az Országos Büntetés-végrehajtási Parancsnokság (BVOP) elkészítette a büntetés-végrehajtási intézetek kapacitás alapján történő előállítás kezelési funkcióinak bővítését, így az Országos Bírósági Hivatal is kialakította azt az informatikai megoldást, amely a többnapos határnapok BV intézetben történő kezelését, foglалását biztosítja. Az Előállítási Tevékenységet Támogató Rendszer használatát – a teszt üzem tapasztalatainak a rendszerbe történő beépítését követően – 2023. márciusától országosan is biztosította az OBH,

így valamennyi bíróság az előállítási parancsokat a büntetés-végrehajtási intézeteknek ezen keresztül tudja beküldeni, előzetes kapacitás lekérdezést követően. A rendszer tesztelése, használata során nyert tapasztalatok összegyűjtése, valamint a tapasztalatok és a gyakorlatba átültethető igények beépítése a rendszerbe folyamatos.

2023. február 15. napján kihirdetésre került a Schengeni Információs Rendszer módosított verziójának éles üzemű indításával összefüggő jogszabályok hatálybalépéséről szóló 1/2023. (II. 15.) BM határozat, amely meghatározta, hogy a Schengeni Információs Rendszer keretében történő információcserével összefüggő egyes törvények jogharmonizációs célú módosításáról szóló 2020. évi XLII. törvény 2023. március 7. napján lép hatályba. Az új rendszer éles indítását megelőzően az OBH az ORFK-val együttműködve a Körözési Nyilvántartási Rendszer oktató verzióját elérhetővé tette a bírósági kollégák számára, a megfelelő konfiguráció módosítások végrehajtásával, majd az éles indulást követően a szükséges eléréseket biztosította. A továbbfejlesztett SIS rendszerhez készült, a Nemzeti Oktatási Központ (NOK) által továbbított oktatási segédanyagok a bíróság központi intranet oldalán közzétételre kerültek.

A Magyar Ügyvédi Kamarával együttműködve a védőkijelölő rendszer új funkciói váltak elérhetővé a BIR-O rendszerből.

3. Elektronikus befizetések

Az elektronikus bírósági eljárásokban az ügyfelek az illetékfizetési kötelezettségüket elsődlegesen a bíróságok Magyar Államkincstárnál (MÁK) vezetett illeték-bevételi számlájára történő átutalással, illetőleg az Elektronikus Fizetési és Elszámolási Rendszer (EFER) használatával teljesítették.

A tárgyidőszakban

- EFER-en keresztül **790.606.492 forint** összegben, míg
- MÁK-os átutalással **3.384.320.016 forint** összegben teljesült illetékbecfizetés.

Az OBH önálló Bírósági Fizetési Portálján keresztül, mely a felhasználói fiók létrehozása és az egyes befizetések visszakereshetősége révén biztosítja a bírósági eljárásokhoz kapcsolódó elektronikus fizetési kötelezettségek kényelmes teljesítését, 2023. I. félévében összesen **11.187 db** sikeres fizetés történt **830.464.877 forint** összegben.

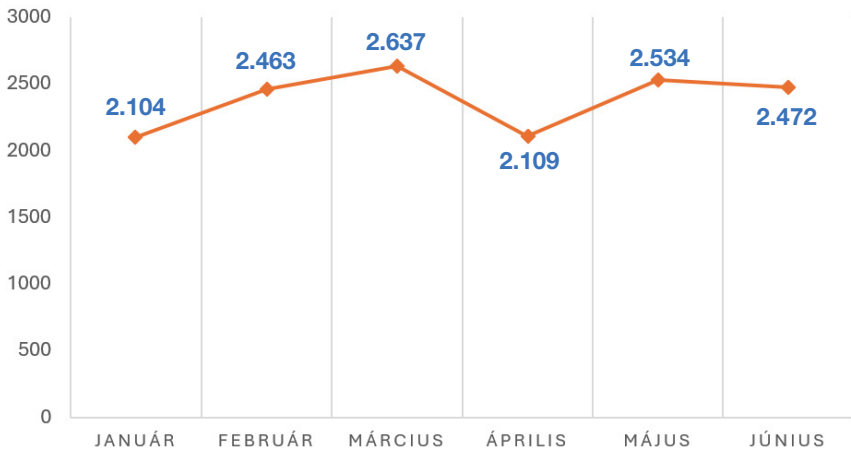
A civil szervezeti eljárásokban fizetendő eljárási illetékek 2021. május 4. napjától kezdődően akár bankkártyával is megfizethetők a Bírósági Fizetési Portál és a CIIR integrációjának megvalósításával, tárgyidőszakban **87** alkalommal történt ezen a módon a fizetés.

4. Távmeghallgatás

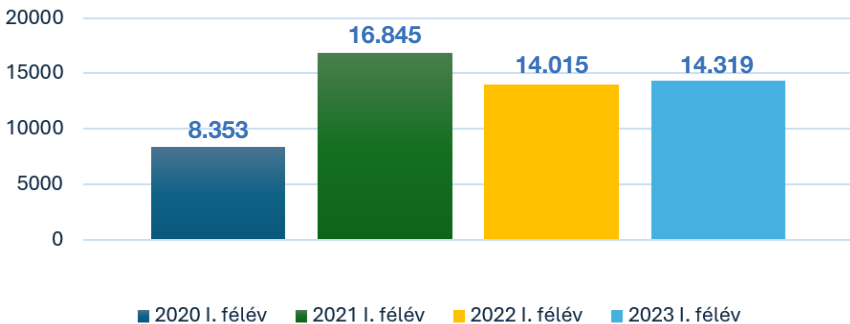
Az országos szintű távmeghallgatási rendszer kiépítésével valamennyi ügyszakban biztosított a távmeghallgatás lehetősége.

2023. I. félévében **14.319 távmeghallgatást** bonyolítottak le a bíróságok, amely hasonló a 2022. I. félév adataihoz. A távmeghallgatási rendszer felhasználói visszajelzéseinek gyűjtése folyamatosan zajlik, amelynek eredményeként a fejlesztés is folyamatos.

Távmeghallgatások száma 2023. I. félév

Távmeghallgatási adatok 2020-2023 között féléves összehasonlítással

5. Közhiteles nyilvántartások

5.1. Civil szervezetek beszámoló

2015. január 1. napjától az elektronikus eljárásra kötelezett civil szervezet a beszámolóját kizárólag elektronikus úton küldheti meg közzétételre az OBH-nak, az erre nem kötelezett szervezetek választhatnak a papír alapú vagy az elektronikus úton történő beküldés között.

2023. I. félévében elektronikus úton **52.262 db**, míg postai úton **1.148 db** civil szervezeti beszámoló érkezett.

A beszámolók az országos névjegyzékben kerülnek közzétételre, amely tartalmazza az összes, bíróság által bejegyzett civil szervezet nyilvános adatait, beszámolóit, illetve a bírósági végzéseket.

Ezen időszakban a tárgyévre vonatkozó űrlapok elkészítése és publikálása valósult meg.

5.2. Gondnokoltak és előzetes jognyilatkozatok nyilvántartása

A **Gondnokoltak Közhiteles Nyilvántartásában** kezelt adatok tekintetében 2023. I. félévében összesen **41.001 db** adatszolgáltatás történt, részben postai vagy elektronikus úton benyújtott **adatszolgáltatási kérelmek**, részben pedig az erre a célra kialakított betekintő portálon keresztül történő lekérdezések alapján.

2023. I. félévében a gondnokoltak és előzetes jognyilatkozatok nyilvántartásáról szóló 2013. évi CLXXV. törvény (Gnyt.) 6. § (2) bekezdés j) pontjának módosításával, valamint az l), m) és n) pontjának beemelésével új lekérdezési jogcímek kerültek kialakításra, amellyel

- az egyéni vállalkozók nyilvántartását vezető szerv, valamint az egyéni vállalkozói tevékenység hatósági ellenőrzését végző szerv az egyéni vállalkozói tevékenység ellenőrzésével kapcsolatos hatósági feladatainak ellátásához, továbbá a jogszabály alapján személyazonosság igazolására alkalmas hatósági igazolvány kiadására feladat- és hatáskörrel rendelkező szerv személyazonosság igazolására alkalmas hatósági igazolvány kiadásával kapcsolatos eljárása során,
- a kormányablak az előtte folyamatban lévő eljárásban,
- az ingatlanügyi hatóság a hatósági eljárásaiban, valamint

- az adóhatóság az eljárása során az adózó vagy az eljárás egyéb résztvevője eljárási képessége fennállásának vagy hiányának megállapításához a gondnokoltak nyilvántartásában kezelt, jogszabályban meghatározott adatok körét konkrét ügyben közvetlen hozzáféréssel jogosult megismerni és kezelni.

Az Előzetes Jognyilatkozatok Közhiteles Nyilvántartásából 2023. I. félévben **34** elektronikus úton benyújtott adatszolgáltatás iránti kérelem érkezett, továbbá ezen időszakban összesen **17** személy előzetes jognyilatkozata került rögzítésre a rendszerben.

5.3. Általános meghatalmazások nyilvántartása

2023. I. félévében a nyilvántartásba a törvényszékek által összesen **623 db** általános meghatalmazás került bejegyzésre.

VII. rész – Képzés

1. A képzés szervezeti alapjai és a struktúra fejlesztése

Az OBH elnöke a Magyar Igazságügyi Akadémián (MIA) keresztül látja el a képzésekkel összefüggő kötelezettségeit. 2023. I. félévében januártól márciusig központi képzések kizárólag az online térben zajlottak, webináriumok és e-learning képzések formájában. 2024 áprilisában indultak el a jelenléti képzések a MIA felújított Tóth Lőrinc utcai épületében, valamint a Balaton-szemesi Képzési Központban. Így a MIA a szakmai és a bíróságok működését támogató képzések 70%-át online formában tartotta meg a Képzésinformatikai Rendszer segítségével.

2. Központi képzési terv és programok

A MIA által működtetett központi képzési rendszer magában foglalja a MIA által rendezett központi képzéseket, valamint a helyi szinten, a bíróságok által megrendezett oktatásokat.

A MIA 2023. I. félévében a központi oktatásokon – az OBH elnöke által meghatározott képzési tervnek megfelelően – elsősorban a szakmai tárgyú képzésekre helyezte a hangsúlyt, melyek elsődleges célcsoportja a bírói kar volt. A képzési program valamennyi ügyszak számára kínált továbbképzést, biztosítva a bírák, a bírósági titkárok és fogalmazók hozzáférését is a szakmai tárgyú oktatásokhoz.

2.1. A központi képzések kiemelt célcsoportjai és fókusztemái

2023. I. félévében a központi oktatások között kiemelt szerepet kaptak a fókuszcsoporthoz:

- a járásbírói elnökök, elnökhelyettesek, mint igazgatási vezetők,
- a határozatlan időre kinevezett, már nagyobb szakmai tapasztalattal rendelkező bírák,
- a határozott időre kinevezett bírák, továbbá a bírósági titkárok és bírósági fogalmazók a bírói pályára való felkészítésük keretében,

- azok a bírák és igazságügyi alkalmazottak, akik speciális ügycsoportban vagy kijelölés alapján, illetve jogszabályváltozással érintett jogterületeken látnak el feladatot,
- bírák, mint az ítélkezési munkát támogató kompetenciafejlesztő képzések célcsoportja.

A szakmai képzések köre kiterjedt a büntető, polgári, közigazgatási és munkaügyi képzésekre, valamint az igazságügyi alkalmazottak szakmaspecifikus képzéseire is. Kiemelt téma volt az anyagi jogot illetően:

- Adatkezelési kérdések a polgári perben,
- Közlekedési bűncselekmények a bírói gyakorlatban,
- A földforgalmi perek aktuális kérdései,
- Az idegenrendészeti és menekültügyi ítélkezés aktuális kérdései.

Eljárásjogi témákat illetően:

- A bizonyítási érdek és bizonyítási teher a polgári perben,
- A vádlott jelenléte a büntetőeljárásban,
- A végrehajtási perek eljárásjogi szabályainak és a végrehajtás során előforduló jogorvoslatok gyakorlati kérdései.

2023. I. félévében az **online webináriumok** 31 képzés keretében fedték le minden ügyszakra kiterjedően, a legkülönbözőbb szakmai témákat.

Az e-learning képzések jellegűknél fogva továbbra is a legnagyobb résztvevői kör számára biztosították a képzésen való részvétel lehetőségét. A 18 szakmai e-learning képzést 4.341 fő végezte el.

A szakmai képzéseken felül 2023. I. félévében a járásbírói elnökök és elnökhelyettesek számára 3 napos, 10-16 fős **kötelező vezetőképzés** került megrendezésre a Balatonszemesi Képzési Központban. A képzésen 82 fő járásbírói elnök és elnökhelyettes vett részt.

A bírói hivatásra felkészítő képzések a bírói pályához nélkülözhetetlen szakmai és soft skill ismeretek átadását foglalták magukba a határozott időre kinevezett bírák, bírósági titkárok és fogalmazók részére.

Az ítélkezési munkát támogató kompetenciafejlesztő képzések közül kiemelendők a Bírósági Coach-Tréneri Hálózat tagjai által tartott soft skill képzések, melyek feszültségcsökkentés, munkahelyi kiégés és konfliktuskezelés témában kerültek megtartásra.

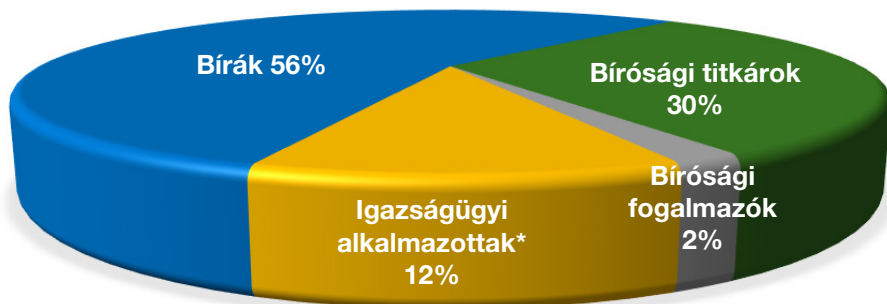
2.2. A MIA központi képzései

2023. I. félévében **116** központi képzés valósult meg az OBH központi képzési rendszere keretében, amelyen összesen **7.820 fő** vett részt. A bírák részvételi aránya kiemelkedő mivel az összes résztvevő 56%-át tették ki (4.414 fő). Emellett 2.340 bírósági titkár és 152 bírósági fogalmazó vett részt a képzéseken 914 fő egyéb igazságügyi alkalmazott mellett.

A központi képzések száma és résztvevők adatai képzési forma szerint 2023. I. félév

Képzési forma	Képzések száma (db)	Résztvevők száma (fő)	Bíró (fő)	Bírósági titkár (fő)	Bírósági fogalmazó (fő)	Egyéb igazságügyi alkalmazott (fő)
E-learning	22	4.567	2.548	1.853	124	42
Webinárium	59	2.125	1.140	365	24	596
Jelenléti	35	1.128	726	122	4	276
Összesen	116	7.820	4.414	2.340	152	914

A központi képzésen résztvevők megoszlása beosztás szerint 2023. I. félév

*kivéve: bírósági titkárok és bírósági fogalmazók

3. Pályázatok és tudományos kutatások, könyvtár

3.1. Ráth György Bírósági Történelem és Hagyományápolás Pályázat

Az OBH elnöke 2023. I. félévében tizedik alkalommal hirdette meg a Ráth György Bírósági Történelem és Hagyományápolás Pályázatot. A kiírásra összesen 12 pályamű érkezett, 10 törvényszék és 2 ítéletábra pályázott. A pályaművek elbírálására 2023. március 29. napján került sor, ahol a bírósági vezetőkből és jogtörténész professzorból álló bíráló bizottság valamennyi benyújtott pályázatot támogatta.

3.2. Mailáth György Tudományos Pályázat

2023 májusában tizedik alkalommal nyílt lehetőség a joghallgatók és a bírósági szervezet dolgozói számára, hogy a Mailáth György Tudományos Pályázat keretében az anonim módon előterjesztett tudományos munkáikat a szakmai zsűri elé tárják. A dolgozatok elbírálására 2023. II. félévében került sor.

3.3. A bírósági szervezetet érintő tudományos kutatások

2023 I. félévében 22 kutatási kérelemmel kapcsolatos megkeresés érkezett az OBH-hoz. A kutatások során az egyéni megkeresések mellett, több hazai és nemzetközi kutatóintézettel működünk együtt, mint például a Nemzeti Védelmi Szolgálat, a Semmelweis Egyetem, az olasz Scuola superiore della magistratura, illetve a bulgáriai székhelyű Law and Internet Foundation kutatóintézet.

3.4. Könyvtár

Az OBH a 2016-ban létrehozott Országos Bírósági Könyvtári Koordinátori Hálózaton keresztül továbbra is támogatta a bírósági könyvtárak működését.

A Corvina Országos Bírósági Integrált Könyvtári Rendszer keretében több kisebb fejlesztés mellett elkezdődött egy közös keresőfelület kialakítása is. A Discovery könyvtári katalógus, teljes szövegű repozitóriumi tartalmak, online cikkek, elektronikus kiadványok keresését biztosítja egy közös online felületen. Az új fejlesztés lehetővé teszi az előfizetett adatbázisokban, valamint a szabadon elérhető online forrásokban történő egyidejű keresést is.

2023. I. félévében is több szakirodalmi adatbázis került előfizetésre: öt magyar és két idegen nyelvű.

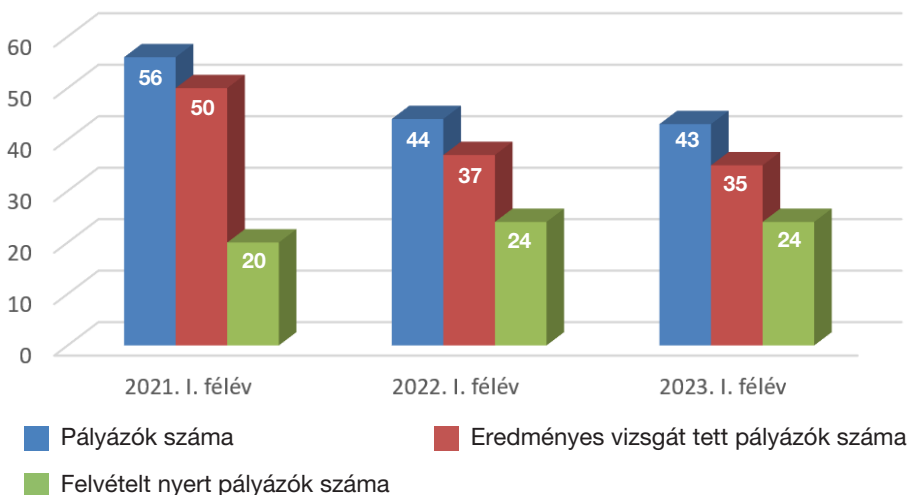
2023. I. félévében is meghirdetésre került a koordinátori hálózat által kezdeményezett kedvezményes dokumentum-beszerzési program, amelynek keretében 21 bíróság 483 db kiadványt szerzett be, átlagosan 24%-os kedvezménnyel.

3.5. Fogalmazói felvételi versenyvizsga

Bírósági fogalmazó álláshelyek kiírására 2023 I. félévében is sor került. Az álláshelyekre pályázók a 2016. évben bevezetett kompetenciamérésre épülő felvételi eljárás keretében adtak számot tudásukról.

Az OBH elnöke 2023. I. félévében 14 törvényszék összesen 35 fogalmazói álláshelyére hirdetett pályázatot, amelyekre 43 pályázat érkezett. Az írásbeli és a szóbeli felvételit összesen 35 fő zárta eredményes versenyvizsgával. A 35 álláshelyből 24 került betöltésre, míg 11 betöltetlen maradt.

Fogalmazó felvételi adatok

4. Nemzetközi kapcsolatok

Az OBH és a bíróságok szerteágazó kapcsolatrendszer tartanak fenn nemzetközi szervezetekkel és külföldi bíróságokkal. Az együttműködések lehetőséget biztosítanak a bírák és igazságügyi alkalmazottak számára a nemzetközi tendenciák megismerésére és a széleskörű tudásmegosztásra.

4.1. Részvétel az Európai Igazságügyi Képzési Hálózat munkájában

Az OBH tagja az Európai Igazságügyi Képzési Hálózatnak (EJTN), ezen belül 2023-ban tagja a Nyelvi (Linguistics) Munkacsoportnak is.

2023. március 20-án hibrid formában Brüsszelben rendezték meg a Nyelvi Munkacsoport tavaszi ülését.

2023. március 15-16. napján az EJTN Thessalonikiben tartotta meg az éves kontaktponti értekezletét, melyen az OBH online képviseltette magát.

2023. április 19-21. napja között a Magyar Igazságügyi Akadémia adott helyet az EJTN Családjogi nyelvi képzésének. Az angol és francia jogi szaknyelvi képzésen 12 országból (Szlovákia, Románia, Portugália, Lengyelország, Litvánia, Magyarország, Horvátország, Görögország, Észtország, Németország, Csehország, Bulgária) összesen 32 fő vett részt.

Az OBH az EJTN AIAKOS csereprogramban 2023. május 8-12. napja között 12 külföldi bírói/ügyészi kinevezés előtt álló kollégát, 2023. május 23-án a Legfőbb Ügyészség megkeresésére 5 külföldi ügyészjelöltből álló csoportot fogadott. Az éves rendszerességgel visszatérő csereprogram célja a magyar igazságszolgáltatási rendszer bemutatása a fiatal európai kollégák részére.

2023. június 14-16. között a Magyar Igazságügyi Akadémián rendezték a THEMIS verseny Európai polgári eljárásjog elődöntőjét. A versenyre öt országból érkeztek a csapatok.

Az EJTN éves közgyűlését 2023. június 15-16. napjain rendezték meg az EU soros elnökségét betöltő Svédország fővárosában, Stockholmban, melyen az OBH online vett részt.

4.2. Részvétel a Türk Igazságügyi Képzési Hálózat munkájában

2022. december 12-én létrejött a Türk Igazságügyi Képzési Hálózat, melyhez az OBH szavazati jog nélkül, megfigyelőként csatlakozott.

A Hálózat 2023. I. félévében két online értekezletet tartott, melyen az OBH megfigyelőként részt vett, valamint egy hibrid workshopot rendezett Kiberbűnözés címmel, melyen 2 fő bírósági titkár vett részt online formában.

4.3. Nemzetközi képzések, ösztöndíjprogramok

4.3.1. Képzési célú kiutazások 2023. I. félévében

2023. I. félévében 91 nemzetközi képzési eseményen 177 fő (112 bíró, 55 bírósági titkár, 10 bírósági fogalmazó és egyéb igazságügyi alkalmazott) vett részt. 73 képzést személyes jelenlét mellett, 18 képzést pedig online formában rendeztek meg.

- Az EJTN Hosszútávú csereprogramjában 2023. I. félévében 2 fő vett részt,
- 1 fő az Emberi Jogok Európai Bíróságán (EJEB), valamint
 - 1 fő az Európai Unió Bíróságán (EUB).

4.3.2. Európai Igazságügyi Képzési Hálózat THEMIS verseny

Az évente megrendezett szakmai versenyt az EJTN hirdeti meg a két évnél rövidebb gyakorlati idővel rendelkező bírósági, illetve ügyészségi fogalmazók és titkárok nemzeti csapatai részére. A verseny célja, hogy lehetőséget teremtsen a jövő bírái és ügyészei számára szakmai ismereteik és tapasztalataik megosztására, valamint tudásuk és kapcsolataik bővítésére a kommunikációs, logikai és vitakészségeik felhasználásával. A négy elődöntőből és egy döntőből álló versenyen három fős csapatok az adott elődöntő témájában való jártasságukról tesznek tanúbizonyságot.

A 2023. I. félévében 18. alkalommal megrendezett versenyen az OBH a Bírói etika és szakmai magatartás elnevezésű elődöntőben „A robotikus bíró ébredése – A művészet reneszánsza a bíráskodásban” című dolgozatával – helyezés nélkül – képviseltette magát.

4.3.3. Werbőczy ösztöndíj programok

4.3.3.1. Werbőczy Mundus Program

A Werbőczy Mundus Program keretében az OBH elnöke gyakornoki lehetőséget biztosít

- bírák és bírósági titkárok részére a luxembourgi Európai Unió Bíróságán és Törvényszékén (EUB),
- bírák, bírósági titkárok és bírósági fogalmazók részére a trieri Európai Jogakadémián (ERA), valamint
- bírák és bírósági titkárok részére a strasbourgi Emberi Jogok Európai Bíróságán (EJEB).

A program keretében 2023 február és július között a bírósági szervezet 3 tagja kapott lehetőséget ismereteinek bővítésére gyakornokként a fenti intézményekben.

4.3.3.2. Werbőczy Lingua Program

A Werbőczy Lingua Program célja a magas szintű idegennyelv-tudás fejlesztése és hasznosítása a bírósági szervezetben. A 2022/23. évi programban 2 bíró, 1 bírósági titkár és 2 bírósági fogalmazó vett részt. A résztvevők havi rendszerességgel fordítási feladatokat végeztek, valamint részt vettek külföldi vendégek, delegációk fogadásában, angol nyelvű előadások megtartásában. Az Az OBH elnöke 2023 májusában ismét meghirdette a programot, mely 2023. szeptember 1-jével indul.

4.3.3.3 Werbőczy Universitas Program

Az OBH elnöke 2022. április 27. napján ismételten meghirdette a Werbőczy Universitas Programot, melynek keretében bírák és bírósági titkárok számára nyílt lehetőség arra, hogy az ítélkezési tevékenységhez kapcsolódó területen egyetemi szakirányú továbbképzés keretében bővítsék ismereteiket. A program célja, hogy elősegítse a bírósági igazgatási feladatok minél magasabb színvonalon történő ellátását. Szakjogász képzésre 6 bíró és 3 bírósági titkár, egyéb posztgraduális képzésre 2 bírósági titkár nyert képzési lehetőséget.

4.4. Nemzetközi képzési projektek

Az OBH részt vesz az ERA több európai uniós támogatással megvalósult képzési projektjében:

- Az EU-n belüli pénzügyi befektetésvédelem elnevezésű képzési projekt keretében 2 online képzésen – Képzők képzése és Végfelhasználók képzése – 9 bíró és bírósági titkár vett részt.
- Az EU jogi képzés európai szaktanácsadó bírák számára című képzési projekt elnevezésű szeminárium-sorozaton az európai jogi szaktanácsadók vehetnek részt.

Szintén támogatóként csatlakozott az OBH a Digitalizáció és mesterséges intelligencia című képzési projekthez, mely projekt előkészítése folyamatban van, várhatóan 2024-ben indul.

4.5. Európai Jogi Szaktanácsadói Hálózat

Az Európai Jogi Szaktanácsadói Hálózat (EJSZH) 10 éve, 2013 óta segíti az Európai Unió jogának megfelelő alkalmazását, az EUB és az EJEB joggyakorlatának figyelemmel kísérését.

2023. június 30. napján a hálózatnak 69 szaktanácsadó bíró és 24 szaktanácsadó titkár tagja volt. A szaktanácsadók fontos feladata az európai joggal kapcsolatos szakmai tanácsadás, amelyre 2023. I. félévében összesen 517 alkalommal került sor.

A titkári hálózat 2023. február 10. napján online tartotta meg a kötelező képzését, amely során az Emberi Jogok Európai Bíróságának joggyakorlatát ismertették a magyar ítélkezési gyakorlattal összefüggésben. A hálózat emellett „Tízéves az Európai Jogi Szaktanácsadói Hálózat” címmel, 2023. május 17-19. között tartotta valamennyi bíró és bírósági titkár tag részére kötelező tavaszi képzését.

VIII. rész – Az OBH működése

1. Jogszabályban nevesített feladatkörök

A bírósági igazgatás eszközei

A Bszi. 76. § (1) bekezdésének b) pontja értelmében az OBH elnöke általános központi igazgatási feladatkörében jogszabályi keretek között – normatív utasításként – a bíróságokra kötelező szabályzatokat alkot, továbbá ajánlásokat és határozatokat hoz.

A Bszi. ezen túl a 76. § (6) bekezdésében meghatározza, hogy az OBH elnöke a bíróságok igazgatásával kapcsolatos feladatkörében:

- jóváhagyja az ítélőtáblák, továbbá a törvényszékek szervezeti és működési szabályzatát,
- irányítja és ellenőrzi a bírósági elnökök igazgatási tevékenységét,
- elvégzi a kinevezési jogkörébe tartozó bírósági vezetők vizsgálatát, és
- megteszi a hatáskörébe tartozó intézkedéseket és ellenőrzi azok végrehajtását.

2023. I. félévében az OBH elnöke által meghozott szabályozó eszközök: 5 utasítás és 2 ajánlás, továbbá 70 szervezeti és 269 egyedi határozat.

2. Szervezeti felépítés

Az OBH egyedi feladatokkal és szervezeti struktúrával létrejött központi igazgatási szervezet.

Az OBH irányítja, szervezi, ellenőrzi és koordinálja a beszámolóban ismertett feladatokat, úgy mint

- a központi bírósági igazgatás,
- a bírósági fejezeti költségvetési gazdálkodás,
- a bírósági szervezet központi létszámgazdálkodása,
- a bírósági épületgazdálkodás,
- az informatikai eszközök és hálózatok működőképességének és működtetésének biztosítása,
- az európai uniós pályázatok lebonyolítása, kivitelezése, fenntartása.

2023. I. félévében az OBH szervezeti struktúrájában változás történt, me-

lyet a Bszi. 2023. június 1-jén hatályba lépő módosítása által támasztott követelmények teljesítése indukált. Létrehozásra került a Bírósági Koordinációs és Felügyeleti Főosztály, amely az OBT és az OBH közötti kapcsolattartásért felel, valamint közreműködik az OBT, mint önállóan gazdálkodó központi szerv működésének elősegítésében, továbbá a bírósági elnökök igazgatási tevékenységének ellenőrzésében, a bírósági vezetők vizsgálatában. A Bírósági Koordinációs és Felügyeleti Főosztály két osztályt foglal magába, a Bírósági Koordinációs Osztályt és a Felügyeleti Osztályt.

3. Létszám adatok

2023. június 30. napján az OBH engedélyezett létszáma: 323 fő, a **munkajogi állományi létszám 272 fő.**

Az OBH-ban állományban lévők létszáma a bírósági szervezetben szolgálatot teljesítő bírák és igazságügyi alkalmazottak 2,39%-a.

Az OBH-ba beosztott bírói létszám az időszak végén az országos bírói létszám 1,27%-a.

Az állományból 20 fő tartósan távol lévő (GYED, GYES mellett fizetés nélküli szabadság, illetve 30 napot meghaladó keresőképtelenség) foglalkoztatott nélkül az aktívan munkát végzők létszáma 252 fő.

Az időszak záró állományi létszáma az előző év végi záró állományi létszámhoz képest 2 fővel csökkent, valamint az adott időszakban tartósan távol lévők létszáma 5 fővel emelkedett, ami összességében 2023. I. félév végére az aktívan munkát végzők számának 7 fővel történő csökkenését eredményezte.

Tartalom

Előszó	3
I. rész – Az ítélkezés hatékonysága	5
1. Ügyforgalom	5
1.1. Módszertan	5
1.2. Ügyérkezés	5
1.3. Ügybefejezés	6
1.4. Folyamatban maradt ügyek	7
1.5. A központi régió	7
2. Időszerűség	9
2.1. Befejezett peres ügyek	9
2.2. Folyamatban lévő ügyek	9
3. Az ítélkezés megalapozottsága	10
3.1. Jogerőre emelkedés aránya	10
3.2. Hatályon kívül helyezési arány	10
4. Az ítélkezés hatékonyságát szolgáló tevékenységek	11
4.1. Kabinetek	11
4.2. Vizsgálatok	11
5. A bírósági szervezet működésének jogszabályi környezete	13
5.1. A bírósági szervezetet érintő jogszabály-módosítások	13
5.2. Az OBH jogszabály-véleményezéssel kapcsolatos tevékenysége	18
5.3. Kezdeményezések	20
II. rész – A bírósági szervezet emberi erőforrásai	23
1. A bírósági szervezet vezetői	23
2. A bírósági szervezetben foglalkoztatottak	24
3. Változások a bírói karban	24
3.1. Létszámváltozások, létszámelvek	24
3.2. Pályázatok, kinevezések	27
3.3. Szolgálati viszony megszűnések	28
3.4. Kijelölések	28
3.5. Kirendelések	28
4. A bírói kar összetétele	29
4.1. Nemek szerinti megoszlás	29
4.2. Szakmai gyakorlat szerinti megoszlás	29
4.3. Többletképzettség	30
4.4. Nyelvvizsga	30
5. Bírósági életpálya	31
III. rész – Tárgyi feltételek	32
1. A bírósági szervezet működését biztosító épületek	32
1.1. Bírósági ingatlanok	32

1.2. Kiemelt projektek, fejlesztések.....	32
1.3. Felújítások, építkezések, beruházások.....	34
2. Informatikai infrastruktúra.....	35
2.1. Központi és helyi szervek.....	36
2.2. Informatikai hálózat.....	36
2.3. Alkalmazásfejlesztések.....	37
IV. rész – A bírósági szervezet gazdálkodása.....	39
1. A Bíróságok fejezet 2023. évi költségvetése.....	39
2. Kiadási előirányzatok.....	41
3. Saját bevételek.....	43
4. Fejezeti kezelésű előirányzatok.....	43
5. Kiemelt beszerzések.....	44
6. A 2024. évi költségvetés előkészítése.....	45
V. rész – A bírósági szervezet integritása.....	46
1. A bíróságok ellen indított peres eljárások.....	46
2. Belső ellenőrzés.....	47
3. Közbeszerzések.....	49
4. Közérdekű adatigénylésekkel és adatvédelemmel kapcsolatos ügyek.....	50
5. Bírák, igazságügyi alkalmazottak fegyelmi helyzete.....	51
5.1. Bírák fegyelmi helyzete.....	51
5.2. Igazságügyi alkalmazottak fegyelmi helyzete.....	52
6. Az Országos Bírósági Hivatal és Országos Bírói Tanács együttműködése.....	53
7. Az Országos Bírói Tanács, mint önállóan gazdálkodó központi költségvetési szerv létrehozása.....	53
VI. rész – Elektronikus eljárások, e-ügyintézés.....	55
1. Elektronikus ügyintézési szolgáltatások.....	55
2. Elektronikus kapcsolattartás az egyes eljárásokban.....	56
2.1. Civilisztikai eljárások.....	56
2.2. Csőd- és felszámolási eljárások.....	57
2.3. Fejlesztések.....	57
2.4. Cégügyszak.....	58
2.5. Civil szervezetek nyilvántartásának elektronizálása.....	58
2.6. Büntető- és szabálysértési eljárások.....	58
3. Elektronikus befizetések.....	61
4. Távmeghallgatás.....	62
5. Közhiteles nyilvántartások.....	63
5.1. Civil szervezetek beszámolóí.....	63
5.2. Gondnokoltak és előzetes jognyilatkozatok nyilvántartása.....	63
5.3. Általános meghatalmazások nyilvántartása.....	64

VII. rész – Képzés	65
1. A képzés szervezeti alapjai és a struktúra fejlesztése	65
2. Központi képzési terv és programok	65
2.1. A központi képzések kiemelt célcsoportjai és fókusztemái	65
2.2. A MIA központi képzései.....	67
3. Pályázatok és tudományos kutatások, könyvtár.....	68
3.1. Ráth György Bírósági Történelem és Hagyományápolás Pályázat.....	68
3.2. Mailáth György Tudományos Pályázat	68
3.3. A bírósági szervezetet érintő tudományos kutatások	68
3.4. Könyvtár	68
3.5. Fogalmazói felvételi versenyvizsga	69
4. Nemzetközi kapcsolatok	70
4.1. Részvétel az Európai Igazságügyi Képzési Hálózat munkájában	70
4.2. Részvétel a Türk Igazságügyi Hálózat munkájában.....	70
4.3. Nemzetközi képzések, ösztöndíjprogramok	71
4.4. Nemzetközi képzési projektek	72
4.5. Európai Jogi Szaktanácsadói Hálózat.....	73
VIII. rész – Az OBH működése.....	74
1. Jogszabályban nevesített feladatkörök	74
2. Szervezeti felépítés	74
3. Létszámadatok	75

Impresszum:

Kiadó: Országos Bírósági Hivatal
1055 Budapest, Szalay u. 16.

Internet: www.birosag.hu

telefon: (06-1) 354-6000

fax: (06-1) 312-4453

Felelős kiadó: dr. Senyei György

Felelős szerkesztő: dr. Kovács Ágnes, dr. Csorba Zsolt Ödön

Grafika: Kovács Gábor

ISSN: 2416-1373

Beszámoló éve: 2023.

ORSZÁGOS BÍRÓSÁGI HIVATAL